Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Cynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14

Tachwedd 2012

Diben y papur hwn yw cyfrannu at y gwaith o graffu ar Gynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14. Mae'n rhoi trosolwg o'r arian sydd ar gael ym mloc Cymru, a chynlluniau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14, a sut y mae'r rhain yn cymharu â chynlluniau 2012-13 a'r cynlluniau dangosol blaenorol.

Mae hefyd yn rhoi sylwebaeth ar y prif newidiadau ym mhob maes portffolio, ac mae'n cynnwys dadansoddiad pellach a gwybodaeth ehangach na'r wybodaeth sydd ar gael yn y dogfennau a gyhoeddwyd eisoes ar y gyllideb.

Gwasanaeth Ymchwil

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Mae'r Gwasanaeth Ymchwil yn darparu ymchwil a gwybodaeth arbenigol a ddiduedd er mwyn cefnogi Aelodau a phwyllgorau'r Cynulliad i gyflawni swyddogaethau craffu, deddfwriaethol a chynrychioliadol Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Mae briffiau gan Wasanaeth Ymchwil yn cael eu hysgrifennu ar gyfer Aelodau'r Cynulliad a'u staff. Mae'r awduron ar gael i drafod y papurau gydag Aelodau a'u staff ond nid yw'n bosibl rhoi cyngor i'r cyhoedd. Croesawn sylwadau ar ein briffiau; os oes gennych unrhyw sylwadau gallwch eu hanfon i'r cyfeiriad post neu e-bost isod.

Gellir cael gafael ar fersiwn electronig o'r papur ar safle'r Cynulliad Cenedlaethol yn:
www.cynulliadcymru.org/research

Mae copïau printiedig hefyd ar gael yn Llyfrgell yr Aelodau:

Y Gwasanaeth Ymchwil
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

E-bost: **Research.Service@wales.gov.uk**
Twitter: **@YmchwilCCC**

© Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2012
Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difrïol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Rhif ymholiad: 12/2484

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Cynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14

Tachwedd 2012

Dr Eleanor Roy

Rhif dogfen: 12/048

Gwasanaeth Ymchwil

Amlinelliad o'r papur

Mae'r papur hwn yn rhoi trosolwg o Gynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14, fel y'u gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 2 Hydref 2012.

Mae **Adran 1** yn cyflwyno Cynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14.

Mae **Adran 2** yn edrych ar floc Cymru dros amser ac effaith polisïau Llywodraeth y DU i leihau'r diffyg ariannol.

Mae **Adran 3** yn rhoi trosolwg o'r newidiadau o fewn bloc Cymru a dyraniadau adrannol Llywodraeth Cymru, o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol ac o'r naill flwyddyn i'r llall.

Mae Adrannau 4 i 10 yn trafod holl bortffolios Llywodraeth Cymru yn fwy manwl, gan edrych ar y newidiadau yn y dyraniadau o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol ac o'r naill flwyddyn i'r llall. Archwilir y rhesymau dros y newidiadau yn y dyraniadau hefyd, lle bo hynny'n bosibl.

Cynnwys

1. Cynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14 1

2. Yr effaith y mae polisïau'r DU i leihau'r diffyg ariannol yn ei chael ar floc Cymru. 2

3. Trosolwg o Floc Cymru 5

3.1. Cyfanswm y gwariant a reolir (TME) 5
3.2. Cyfanswm y terfyn gwariant adrannol (DEL) 9

4. DEL refeniw 14

4.1. DEL cyfalaf 18
4.2. Y gwariant a reolir yn flynyddol (AME) 22

5. Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant (HSSC) 25

5.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 25
5.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 31

6. Llywodraeth Leol a Chymunedau (LGC) 34

6.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 34
6.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 39

7. Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth (BETS) 43

7.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 43
7.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 48

8. Addysg a Sgiliau (E&S) 52

8.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 52
8.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 57

9. Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy 61

9.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 61
9.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 66

10. Tai, Adfywio a Threftadaeth 69

10.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 69
10.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 74

11. Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu 77

11.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol 77
11.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn 82

2. Cynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14

Gosododd y Gweinidog Cyllid ac Arweinydd y Tŷ, Jane Hutt AC, Gynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14[1] gerbron y Cynulliad Cenedlaethol ar 2 Hydref 2012. Yn ogystal, cyflwynwyd dogfen naratif,[2] tablau dyraniadau gwariant[3] a datganiad llafar.[4] Yn y rhagair i'r ddogfen naratif, mae'r Gweinidog yn datgan:

> Mae'r cynigion ar gyfer y gyllideb yr wyf yn eu cyhoeddi heddiw yn adlewyrchu ein hymrwymiad parhaus i sicrhau gwell canlyniadau i bobl ledled Cymru yn unol â'r Rhaglen Lywodraethu. Ar y cyd â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru, mae ein pwyslais parhaus ar Dwf a Swyddi wedi llywio ein cynlluniau gwariant ac yn sicrhau bod ein blaenoriaethau ar gyfer y gyllideb yn adlewyrchu'r cyd-destun ariannol presennol, ac yn ymateb iddo.
>
> Rydym wedi dweud o'r cychwyn cyntaf mai cyflwyno Cyllideb ar gyfer Twf a Swyddi yw ein prif flaenoriaeth yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni. Dechreuodd dirwasgiad arall yn economi'r DU ddiwedd y llynedd a phrin yw'r arwyddion bod adferiad sylweddol ar y gorwel. Rydym yn parhau i gredu nad yw camau Llywodraeth y DU i ysgogi twf economaidd yn mynd yn ddigon pell. Dan yr amodau hyn, rhaid i ni ddefnyddio pob dull sydd ar gael i ni i gynorthwyo pobl ledled Cymru a helpu i sbarduno'r economi. Dyna pam ein bod yn parhau i wneud y defnydd gorau posibl o'r adnoddau sydd ar gael i ni drwy ein Cyllideb ar gyfer Twf a Swyddi. Rydym yn chwilio am ymrwymiad tebyg gan Lywodraeth y DU er mwyn cyflawni'r nodau hyn.[5]

Nodwch fod **yr holl gyfrifiadau mewn termau real a nodir yn y papur hwn wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio datchwyddwyr cynnyrch mewnwladol crynswth (CMC) Trysorlys Ei Mawrhydi** [fel y'u diwygwyd ym mis Medi 2012]. Yr amcangyfrifon a ddefnyddir yw: 2.7% ar gyfer 2012-13 a 2.5% ar gyfer 2013-14 a 2014-15.

Wrth edrych ar bŵer gwario cyffredinol Llywodraeth Cymru, mae'n bwysig ystyried a yw rhagolygon y datchwyddwyr CMC yn cynrychioli'n ddigonol y pwysau o ran costau ar y sector cyhoeddus, y mae cyflogau a chostau contractwyr o bosibl yn dylanwadu'n fwy arno.

---

[1] Llywodraeth Cymru, ***Cynigion ynghylch y Gyllideb Ddrafft 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[2] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[3] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[4] Llywodraeth Cymru, Jane Hutt (y Gweinidog Cyllid ac Arweinydd y Tŷ), ***Cyllideb Ddrafft 2013-14***, Datganiad Cabinet Llafar, 2 Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[5] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 1) [fel ar 29 Hydref 2012]

3. Yr effaith y mae polisïau'r DU i leihau'r diffyg ariannol yn ei chael ar floc Cymru.

Yn Arolwg Cynhwysfawr o Wariant 2010 (ACW 2010),[6] cyhoeddwyd cyfnod o ymatal digynsail mewn perthynas ag arian cyhoeddus er mwyn lleihau'r diffyg yng nghyllideb y DU.

Rhagwelwyd mai gostyngiad cyffredinol o £1.9 biliwn mewn termau real dros gyfnod yr arolwg o wariant (rhwng 2010-11 a 2014-15) fyddai'r effaith ar derfynau gwariant adrannol (DEL)[7] ym mloc Cymru pan gyhoeddwyd arolwg o wariant 2010. Mae newidiadau dilynol o ganlyniad i Gyllidebau'r DU[8] a'r rhagolygon chwyddiant diwygiedig yn golygu y rhagwelir ar hyn o bryd **y bydd gostyngiad cyffredinol o £2 biliwn mewn termau real ym mloc Cymru** dros gyfnod yr arolwg hwn o wariant. Dangosir y ffigurau diwygiedig ar gyfer yr elfennau DEL ym mloc Cymru yn **nhabl 1** a'r newidiadau mewn termau real yn **nhabl 2**.

Tabl 1: Rhagolygon DEL refeniw a chyfalaf, rhwng 2010-11 a 2014-15 (mewn termau arian parod)

£ biliynau

	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
DEL Refeniw	13.4	13.2	13.4	13.5	13.5
DEL Cyfalaf	1.8	1.4	1.2	1.1	1.1
Cyfanswm DEL	**15.2**	**14.6**	**14.6**	**14.6**	**14.6**

Ffynhonnell: Trysorlys EM Cyllideb 2011 a 2012 (Tabl 2.4)
Nid yw'r DEL refeniw yn cynnwys dibrisiad nad yw'n arian parod sydd wedi'i neilltuo.

Tabl 2: Y newidiadau yn y rhagolygon DEL refeniw a chyfalaf mewn termau real o flwyddyn i flwyddyn

	rhwng 2010-11 a 2011-12		rhwng 2011-12 a 2012-13		rhwng 2012-13 a 2013-14		rhwng 2013-14 a 2014-15		Newid cyffredinol rhwng 2010-11 a 2014-15		Newid cyffredinol rhwng 2011-12 a 2014-15	
	£ biliynau	*canran*	*£ biliynau*	*canran*	*£ biliynau*	*canran*	*£ biliynau*	*canran*	*£ biliynau*	*canran*	*£ biliynau*	*canran*
DEL Refeniw	-0.5	-3.7	-0.2	-1.2	-0.2	-1.7	-0.3	-2.4	-1.2	-8.8	-0.7	-5.2
DEL Cyfalaf	-0.4	-24.0	-0.2	-16.5	-0.1	-10.6	-0.0	-2.4	-0.8	-44.7	-0.4	-27.2
Cyfanswm DEL	**-0.9**	**-6.1**	**-0.4**	**-2.6**	**-0.4**	**-2.4**	**-0.4**	**-2.4**	**-2.0**	**-13.0**	**-1.1**	**-7.3**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o **Gyllideb 2011** a **2012** Trysorlys EM (Tabl 2.4) a'r **datchwyddwyr CMC** (diweddarwyd Medi 2012)
1. Nid yw'r DEL refeniw yn cynnwys dibrisiad nad yw'n arian parod sydd wedi'i neilltuo.

[6] Trysorlys EM, ***Arolwg o Wariant 2010***, Hydref 2010 [fel ar 21 Hydref 2011]
[7] **Terfyn gwariant adrannol (DEL)** - fe'i gosodir fel arfer dros dair neu bedair blynedd fel rhan o broses Llywodraeth y DU o adolygu gwariant. Dyma derfyn cyllideb aml-flwydd Llywodraeth Cymru. Mae'r rhan fwyaf o'r DEL heb ei neilltuo (y gyllideb a ddyrennir i Lywodraeth Cymru, neu'r grant bloc) ac mae'n rhoi disgresiwn llwyr i Lywodraeth Cymru dros ei blaenoriaethau gwario. Caiff newidiadau yn y ddarpariaeth ar gyfer gwariant o'r fath eu pennu ar sail fformiwla Barnett.
[8] Trysorlys EM, ***Cyllideb 2011***, Mawrth 2011 a ***Chyllideb 2012***, Mawrth 2012 [fel ar 21 Hydref 2011]

Mae ffigur 1 yn dangos y newid mewn termau real yng nghyfanswm y gwariant a reolir (TME)[9] o fewn bloc Cymru dros amser, sy'n cyfleu llymder y gostyngiadau yn y bloc ers blwyddyn ariannol 2009-10 ac effaith y gostyngiadau ar wariant cyhoeddus. Mae hefyd yn dangos sut y mae'r rhagolygon ar gyfer y bloc yng nghyllideb ddrafft 2012-13 wedi newid yn sgîl y gyllideb ddrafft bresennol.

Ffigur 1: Newid canrannol ym mloc Cymru rhwng 1999-2000 a 2014-15 mewn termau real, (1999-2000 yn flwyddyn gyfeirio)

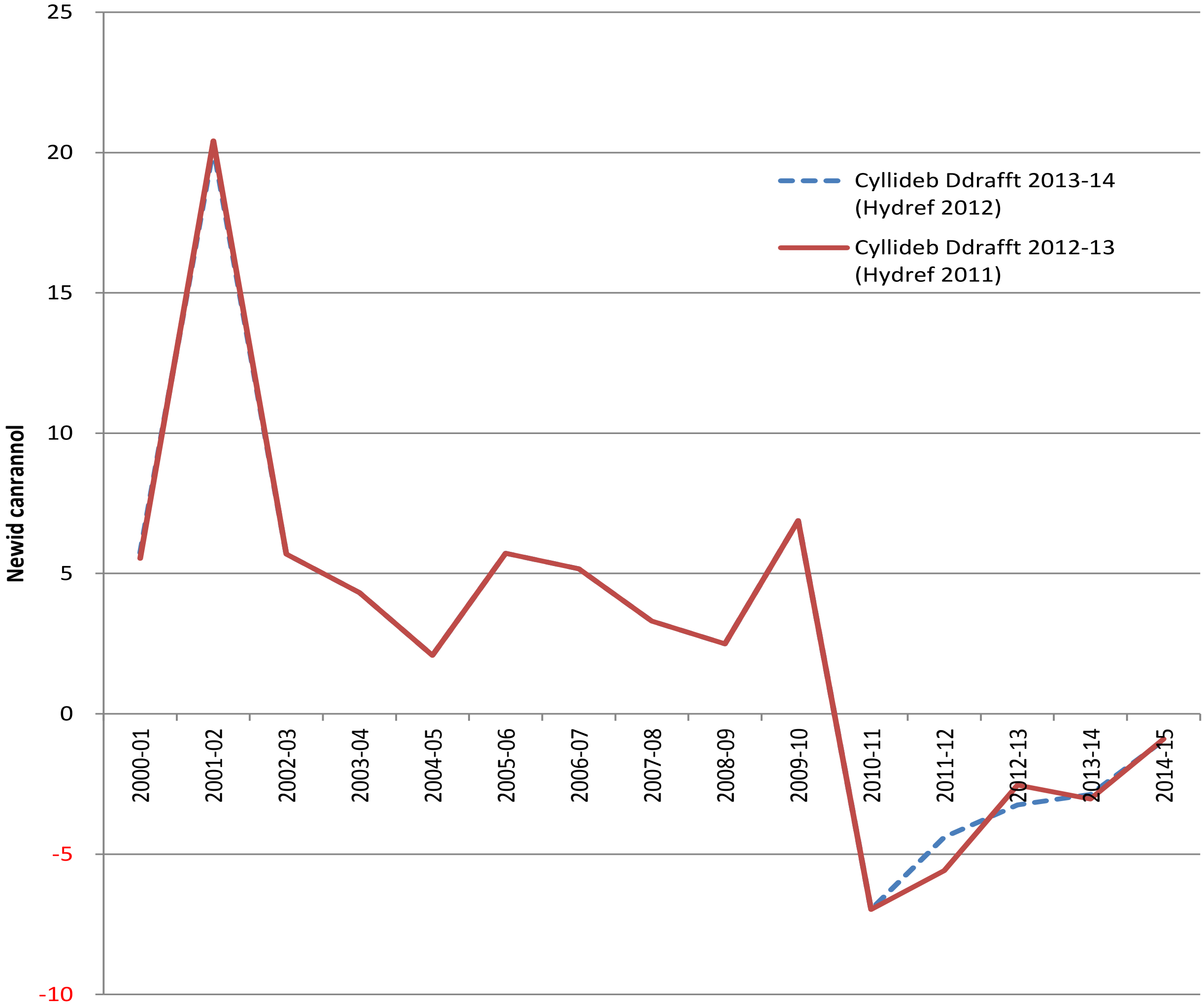

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o gyllidebau Llywodraeth Cymru.

[9] **Cyfanswm y gwariant a reolir (TME)** - cyfanswm y ddwy elfen o'r gyllideb, sef y gwariant a reolir yn flynyddol (AME) a'r terfynau gwariant adrannol (DEL).

Yn ddiweddar, nododd Prif Ysgrifennydd y Trysorlys (y Gwir Anrhydeddus Danny Alexander AS) y bydd yr ymatal mewn perthynas â gwariant cyhoeddus yn debygol o barhau hyd cyfnod yr arolwg nesaf o wariant. Dywedodd:

> It will take us longer to deal with the deficit than we expected.
> Here's why. The Eurozone crisis. Higher than expected inflation. The weight of our broken banking system suffocating businesses with growth potential. All of these things have been tougher for Britain than was forecast when we started down this road.
> ….
> It means we are now committed to further deficit reduction into the next Parliament.[10]

Aeth ymlaen i ddweud y byddai angen gwneud **£16 biliwn** yn rhagor o arbedion ym mlwyddyn ariannol 2015-16.

[10]Democratiaid Rhyddfrydol, ***Araith Danny Alexander yng Nghynhadledd yr Hydref y Democratiaid Rhyddfrydol***, 25 Medi 2012 [fel ar 1 Tachwedd 2012]

4. Trosolwg o Floc Cymru

Mae Atodlen 6 i Gynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14[11] yn dangos bod **£15.4 biliwn wedi cael ei ddarparu gan Drysorlys EM ar gyfer cyfanswm bloc Cymru** ym mlwyddyn ariannol 2013-14.

Daw'r ffigurau a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru fel llinell sylfaen 2012-13 o Gyllideb Atodol 2012-13. Ni chafwyd ailddatganiad i ddileu'r dyraniadau yn ystod y flwyddyn nad ydynt yn rhai rheolaidd ac felly mae'r ffigurau'n cyfateb â'i gilydd yn union.

4.1. Cyfanswm y gwariant a reolir (TME)[12]

TME ym mloc Cymru: £15.4 biliwn yn 2013-14, a £15.6 biliwn yn 2014-15.

TME a ddyranwyd i adrannau Llywodraeth Cymru: £15.1 biliwn yn 2013-14, a £15.3 biliwn yn 2014-15.

Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 3** yn dangos y newidiadau yng nghyfanswm y gwariant a reolir ers y cynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13).

Mae'r TME ym mloc Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £106.8 miliwn, neu 0.7%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £101.6 miliwn, neu 0.7%.

Mae'r TME a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £144.5 miliwn, neu 1.0%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £134.8 miliwn, neu 0.9%. Mae hyn yn rhoi cynnydd cyffredinol o £279.3 miliwn dros gyfnod y gyllideb. Dyma ganlyniad net y dyraniad o £249.8 miliwn, gostyngiad o £2.1 filiwn o ganlyniad i drosglwyddiadau a chynnydd o £31.6 miliwn yn y gwariant a reolir yn flynyddol (AME).[13]

---

[11] Llywodraeth Cymru, *Cynigion ynghylch y Gyllideb Ddrafft 2013-14*, Hydref 2012 (Atodlen 6 tudalen 24) [fel ar 30 Hydref 2012]

[12] **Cyfanswm y gwariant a reolir (TME)** - cyfanswm y ddwy elfen o'r gyllideb, sef y gwariant a reolir yn flynyddol (AME) a'r terfynau gwariant adrannol (DEL).

[13] **Gwariant a reolir yn flynyddol (AME)** - mae'r AME yn llai rhagweladwy na'r gwariant mewn terfynau gwariant adrannol (DEL). Mae'n cynnwys gwariant a bennir yn ôl y galw yn gyffredinol, ac felly ni all y ddarpariaeth yn rhesymol fod yn destun terfynau dros nifer benodol o flynyddoedd (er enghraifft, benthyciadau i fyfyrwyr). Caiff hwn ei adolygu a'i bennu ddwywaith y flwyddyn gan Drysorlys EM. Dim ond i'r diben y'i neilltuwyd y mae modd dyrannu gwariant a reolir yn flynyddol; felly nid oes gan Lywodraeth Cymru ddim disgresiwn dros benderfynu sut y caiff ei ddyrannu. Mae modd cael rhagor o wariant a reolir yn flynyddol gan Drysorlys EM yn ôl yr angen, ond rhaid dychwelyd unrhyw arian nas gwariwyd.

Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **Tabl 4** yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn i'r TME o fewn bloc Cymru (hynny yw, y dyraniadau i Lywodraeth Cymru, yn ogystal â'r ddarpariaeth ar gyfer y cyrff a ariennir yn uniongyrchol[14], arian wrth gefn a thaliadau uniongyrchol, ond gan hepgor y ddarpariaeth ar gyfer Swyddfa Cymru).

O gymharu â'r TME yn 2012-13, mae bloc Cymru wedi gostwng £69.7 miliwn neu 0.5% (gostyngiad o 2.9% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos cynnydd cyffredinol o £166.6 miliwn, neu 1.1% (gostyngiad o 3.8% mewn termau real).

O gymharu â 2012-13, mae'r TME a ddyranwyd i adrannau Llywodraeth Cymru (neu'r prif grwpiau gwariant)[15] wedi gostwng £148.9 miliwn, neu 1.0% (gostyngiad o 3.4% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos cynnydd cyffredinol o £15 miliwn, neu 0.1% (gostyngiad o 4.7% mewn termau real).

---

[14] Y cyrff a ariennir yn uniongyrchol yw Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru.

[15] **Prif grwpiau gwariant (MEGs)** - rhennir cyllideb Llywodraeth Cymru yn sawl lefel o fanylder at ddibenion monitro a rheoli. Y prif grwpiau gwariant (MEGs) yw lefel uchaf y manylion hyn ac maent yn cyfateb i bortffolios neu gylch gwaith y Gweinidogion. Islaw lefel y MEG, nodir y gwariant yn ôl y meysydd rhaglenni gwariant (SPAs) ac, o fewn y rhain, ar ffurf camau gweithredu.

Tabl 3: Newidiadau yng nghyfanswm y gwariant a reolir (TME) ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13.

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	6,374,272	6,493,538	6,429,870	6,552,518	55,598	0.9	58,980	0.9
Llywodraeth Leol a Chymunedau	5,156,818	5,207,509	5,204,242	5,258,111	47,424	0.9	50,602	1.0
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	305,200	305,200	294,369	292,998	-10,831	-3.5	-12,202	-4.0
Addysg a Sgiliau	1,999,943	1,999,603	2,027,802	2,018,617	27,859	1.4	19,014	1.0
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	319,993	323,439	326,766	328,123	6,773	2.1	4,684	1.4
Tai, Adfywio a Threftadaeth	489,901	489,947	488,226	481,777	-1,675	-0.3	-8,170	-1.7
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	330,846	331,364	350,243	353,257	19,397	5.9	21,893	6.6
Cyfanswm dyraniadau TME Llywodraeth Cymru	**14,976,973**	**15,150,600**	**15,121,518**	**15,285,401**	**144,545**	**1.0**	**134,801**	**0.9**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	220,214	245,582	213,205	224,955	-7,009	-3.2	-20,627	-8.4
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	49,483	90,855	18,923	78,501	-30,560	-61.8	-12,354	-13.6
Comisiwn y Cynulliad	49,950	51,098	49,950	51,098	0	0.0	0	0.0
Archwilydd Cyffredinol Cymru	4,740	4,740	4,740	4,740	0	0.0	0	0.0
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	4,103	4,093	3,911	3,901	-192	-4.7	-192	-4.7
Ffioedd Uniongyrchol	642	642	642	642	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm TME Cymru	**15,306,105**	**15,547,610**	**15,412,889**	**15,649,238**	**106,784**	**0.7**	**101,628**	**0.7**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14.
* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn

Tabl 4: Newidiadau yn y TME o flwyddyn i flwyddyn

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cronnus rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cronnus mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	6,544,950	6,429,870	6,552,518	-115,080	-1.8	7,568	0.1	-271,906	-4.2	-308,169	-4.7
Llywodraeth Leol a Chymunedau	5,147,024	5,204,242	5,258,111	57,218	1.1	111,087	2.2	-69,715	-1.4	-142,278	-2.8
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	316,628	294,369	292,998	-22,259	-7.0	-23,630	-7.5	-29,439	-9.3	-37,748	-11.9
Addysg a Sgiliau	2,033,131	2,027,802	2,018,617	-5,329	-0.3	-14,514	-0.7	-54,788	-2.7	-111,782	-5.5
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	340,522	326,766	328,123	-13,756	-4.0	-12,399	-3.6	-21,726	-6.4	-28,210	-8.3
Tai, Adfywio a Threftadaeth	527,138	488,226	481,777	-38,912	-7.4	-45,361	-8.6	-50,820	-9.6	-68,576	-13.0
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	361,041	350,243	353,257	-10,798	-3.0	-7,784	-2.2	-19,341	-5.4	-24,806	-6.9
Cyfanswm dyraniadau TME Llywodraeth Cymru	**15,270,434**	**15,121,518**	**15,285,401**	**-148,916**	**-1.0**	**14,967**	**0.1**	**-517,734**	**-3.4**	**-721,569**	**-4.7**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	150,042	213,205	224,955	63,163	42.1	74,913	49.9	57,963	38.6	64,073	42.7
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	5,422	18,923	78,501	13,501	249.0	73,079	1,347.8	13,039	240.5	69,296	1,278.1
Comisiwn y Cynulliad	47,477	49,950	51,098	2,473	5.2	3,621	7.6	1,255	2.6	1,159	2.4
Archwilydd Cyffredinol Cymru	4,740	4,740	4,740	0	0.0	0	0.0	-116	-2.4	-228	-4.8
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	3,853	3,911	3,901	58	1.5	48	1.2	-37	-1.0	-140	-3.6
Ffioedd Uniongyrchol	642	642	642	0	0.0	0	0.0	-16	-2.4	-31	-4.8
Cyfanswm TME Cymru	**15,482,610**	**15,412,889**	**15,649,238**	**-69,721**	**-0.5**	**166,628**	**1.1**	**-445,645**	**-2.9**	**-587,440**	**-3.8**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a datchwyddwyr CMC Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012)
* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

4.2. *Cyfanswm y terfyn gwariant adrannol (DEL)*

Cyfanswm y DEL ym mloc Cymru yw £15.1 biliwn yn 2013-14, a £15.2 biliwn yn 2014-15.

Cyfanswm y DEL a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru yw £14.8 biliwn yn 2013-14, a £14.9 biliwn yn 2014-15.

Mae ffigur 2 yn dangos cyfran cyfanswm y dyraniad DEL a roddir i bob MEG yn 2013-14. O hyn, gellir gweld, o'u cyfuno, bod y prif grwpiau gwariant Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant a Llywodraeth Leol a Chymunedau yn cynrychioli tri chwarter cyfanswm cyllideb DEL Llywodraeth Cymru.

Ffigur 2: Cyfran cyfanswm y dyraniad DEL a roddir i bob MEG yn 2013-14

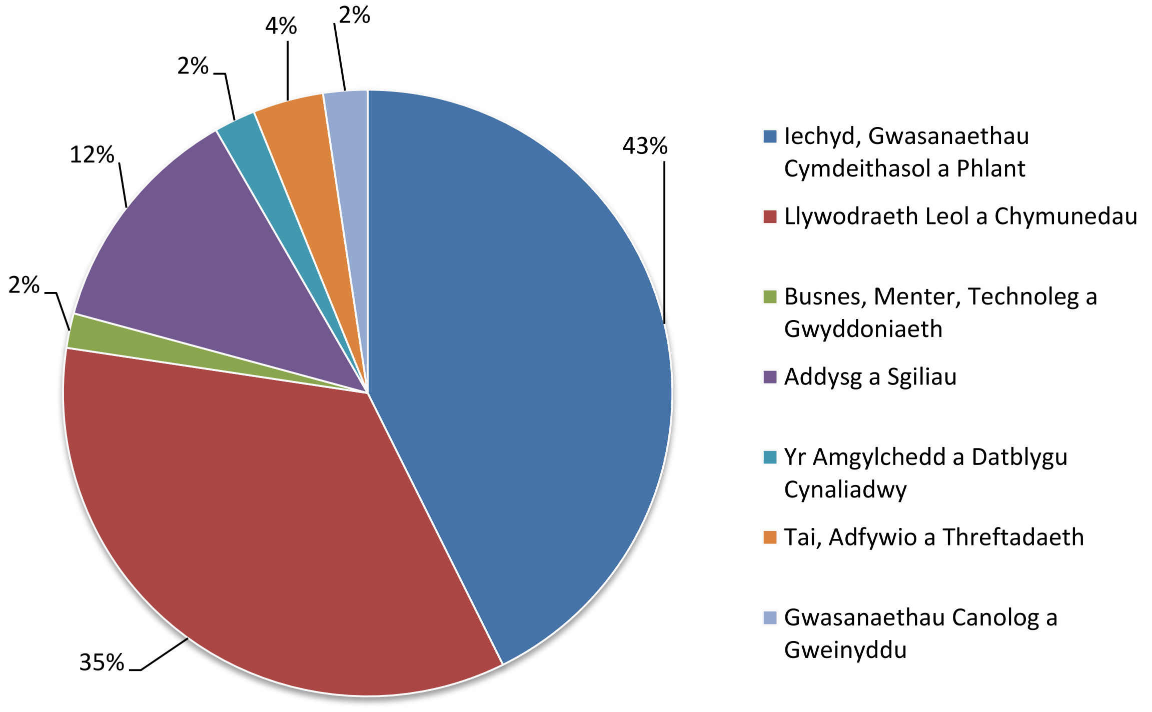

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-1

Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae tabl 5 yn dangos y newidiadau yng nghyfanswm y DEL ers y cynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13).

Mae cyfanswm y DEL ym mloc Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £85 miliwn, neu 0.6%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £92.2 miliwn, neu 0.6%

Mae cyfanswm y DEL a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £122.6 miliwn, neu 0.8%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £125.1 miliwn, neu 0.8%. Mae hyn yn rhoi cynnydd cyffredinol o £247.7 miliwn dros gyfnod y gyllideb; dyma ganlyniad net dyraniadau o £249.8 miliwn a gostyngiad o £2.1 filiwn o ganlyniad i drosglwyddiadau.

Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **tabl 6** yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghyfanswm y DEL (refeniw a chyfalaf) ym mloc Cymru.

O gymharu â 2012-13, mae cyfanswm y DEL ym mloc Cymru wedi cynyddu £58.3 miliwn, neu 0.4% (gostyngiad o 2.1% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos cynnydd cyffredinol o £167.9 miliwn, neu 1.1% (gostyngiad o 3.8% mewn termau real).

O gymharu â 2012-13, mae cyfanswm y dyraniad DEL a roddir i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru wedi gostwng £20.7 miliwn, neu 0.1% (gostyngiad o 2.6% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos cynnydd cyffredinol o £16.5 miliwn, neu 0.1% (gostyngiad o 4.7% mewn termau real).

Mae **ffigur 3** yn dangos cyfanswm y dyraniadau DEL a roddir i bob MEG ym mhob blwyddyn o gyfnod y gyllideb, ac mae **ffigur 4** yn dangos y newid canrannol yng nghyfanswm y DEL a roddir i bob MEG rhwng 2012-13 a 2013-14 o gymharu â'r newid cyffredinol yng nghyfanswm y DEL sy'n mynd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru (gostyngiad o 0.1%). O hyn, gellir gweld yr hyn a ganlyn:

- Mae'r gostyngiad canrannol mwyaf yng nghyfanswm y DEL rhwng 2012-13 a 2013-14 yn y MEG **Tai, Adfywio a Threftadaeth (HRH)**, gyda gostyngiad o 6.1% (gostyngiad o 8.4% mewn termau real).
- Gwelir yr unig gynnydd canrannol yng nghyfanswm y DEL yn y MEG **Llywodraeth Leol a Chymunedau**, gyda chynnydd o 1.1% (gostyngiad o 1.4% mewn termau real).

Tabl 5: Newidiadau yng nghyfanswm y DEL ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	6,293,758	6,294,146	6,335,296	6,339,090	41,538	0.7	44,944	0.7
Llywodraeth Leol a Chymunedau	5,131,128	5,154,269	5,151,836	5,204,677	20,708	0.4	50,408	1.0
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	263,798	263,798	274,369	272,998	10,571	4.0	9,200	3.5
Addysg a Sgiliau	1,838,658	1,846,293	1,850,933	1,835,468	12,275	0.7	-10,825	-0.6
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	319,993	323,439	326,766	328,123	6,773	2.1	4,684	1.4
Tai, Adfywio a Threftadaeth	542,161	542,207	556,486	550,037	14,325	2.6	7,830	1.4
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	332,212	332,212	348,609	351,105	16,397	4.9	18,893	5.7
Cyfanswm dyraniadau DEL Llywodraeth Cymru	**14,721,708**	**14,756,364**	**14,844,295**	**14,881,498**	**122,587**	**0.8**	**125,134**	**0.8**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	220,214	245,582	213,205	224,955	-7,009	-3.2	-20,627	-8.4
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	49,483	90,855	18,923	78,501	-30,560	-61.8	-12,354	-13.6
Comisiwn y Cynulliad	49,450	50,598	49,450	50,598	0	0.0	0	0.0
Archwilydd Cyffredinol Cymru	4,740	4,740	4,740	4,740	0	0.0	0	0.0
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	4,103	4,093	4,103	4,093	0	0.0	0	0.0
Ffioedd Uniongyrchol	642	642	642	642	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm DEL Cymru	**15,050,340**	**15,152,874**	**15,135,358**	**15,245,027**	**85,018**	**0.6**	**92,153**	**0.6**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14
* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

Tabl 6: Newidiadau yng nghyfanswm y DEL o flwyddyn i flwyddyn

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	6,343,240	6,335,296	6,339,090	-7,944	-0.1	-4,150	-0.1	-162,463	-2.6	-309,603	-4.9
Llywodraeth Leol a Chymunedau	5,095,639	5,151,836	5,204,677	56,197	1.1	109,038	2.1	-69,458	-1.4	-141,753	-2.8
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	275,226	274,369	272,998	-857	-0.3	-2,228	-0.8	-7,549	-2.7	-15,383	-5.6
Addysg a Sgiliau	1,854,822	1,850,933	1,835,468	-3,889	-0.2	-19,354	-1.0	-49,034	-2.6	-107,797	-5.8
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	340,522	326,766	328,123	-13,756	-4.0	-12,399	-3.6	-21,726	-6.4	-28,210	-8.3
Tai, Adfywio a Threftadaeth	592,648	556,486	550,037	-36,162	-6.1	-42,611	-7.2	-49,735	-8.4	-69,115	-11.7
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	362,883	348,609	351,105	-14,274	-3.9	-11,778	-3.2	-22,777	-6.3	-28,696	-7.9
Cyfanswm dyraniadau DEL Llywodraeth Cymru	**14,864,980**	**14,844,295**	**14,881,498**	**-20,685**	**-0.1**	**16,518**	**0.1**	**-382,741**	**-2.6**	**-700,556**	**-4.7**
Cronfeydd refeniw wrth gefn	150,042	213,205	224,955	63,163	42.1	74,913	49.9	57,963	38.6	64,073	42.7
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	5,422	18,923	78,501	13,501	249.0	73,079	1,347.8	13,039	240.5	69,296	1,278.1
Comisiwn y Cynulliad	47,227	49,450	50,598	2,223	4.7	3,371	7.1	1,017	2.2	933	2.0
Archwilydd Cyffredinol Cymru	4,740	4,740	4,740	0	0.0	0	0.0	-116	-2.4	-228	-4.8
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	4,034	4,103	4,093	69	1.7	59	1.5	-31	-0.8	-138	-3.4
Ffioedd Uniongyrchol	642	642	642	0	0.0	0	0.0	-16	-2.4	-31	-4.8
Cyfanswm DEL Cymru	**15,077,087**	**15,135,358**	**15,245,027**	**58,271**	**0.4**	**167,940**	**1.1**	**-310,884**	**-2.1**	**-566,651**	**-3.8**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a datchwyddwyr CMC Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012)
* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

Ffigur 3: Cyfanswm y DEL yn ôl y prif grwpiau gwariant mewn termau arian parod, rhwng 2012-13 a 2014-15

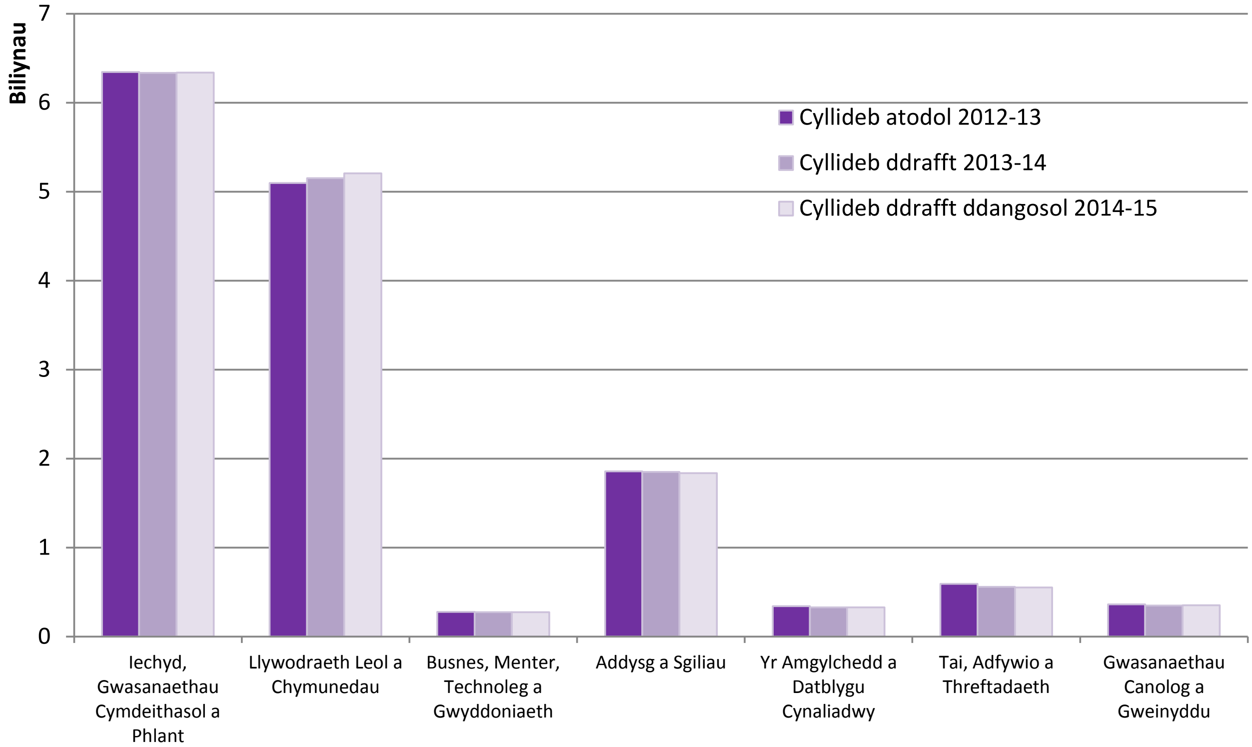

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Ffigur 4: Newid canrannol yng nghyfanswm y DEL rhwng 2012-13 a 2013-14 (mewn termau arian parod)

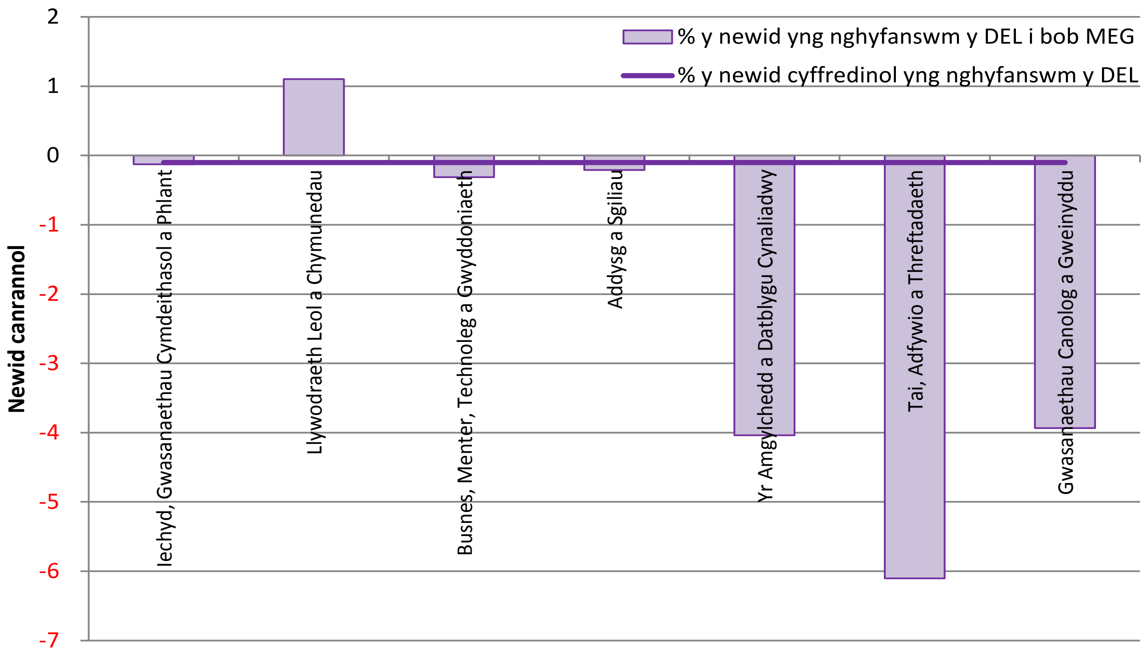

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

5. DEL refeniw

Y DEL refeniw yn y bloc yw £14 biliwn yn 2013-14, ac yn 2014-15.

Cyfanswm y DEL a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru yw £13.7 biliwn yn 2013-14, a £13.8 biliwn yn 2014-15.

Yr arian refeniw wrth gefn yn 2013-14 yw £213.2 miliwn, neu 1.5% o'r DEL refeniw yn y bloc. Mae hyn yn debyg i lefel yr arian refeniw wrth gefn yng nghyllideb ddrafft 2012-13 (1.4% o DEL refeniw).

Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 7** yn dangos y newidiadau yng nghyfanswm y DEL refeniw ers y cynlluniau dangosol blaenorol.

Mae'r refeniw DEL ym mloc Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £0.7 miliwn, neu 0.0%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi gostwng £3.5 miliwn, neu 0.0%.

Mae cyfanswm y DEL refeniw a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £7.7 miliwn, neu 0.1%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £17.1 miliwn, neu 0.1%. Mae hyn yn golygu cynnydd cyffredinol o £24.8 miliwn dros gyfnod y gyllideb; dyma ganlyniad net dyraniadau o £26.9 miliwn a gostyngiad o £2.1 filiwn o ganlyniad i drosglwyddiadau.

Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **tabl 8** yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghyfanswm y DEL refeniw ym mloc Cymru.

O gymharu â 2012-13, mae cyfanswm y DEL refeniw ym mloc Cymru wedi cynyddu £141.6 miliwn, neu 1.0% (gostyngiad o 1.4% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos cynnydd cyffredinol o £198.2 miliwn, neu 1.4% (gostyngiad o 3.5% mewn termau real).

O gymharu â 2012-13, mae cyfanswm y dyraniad DEL refeniw a roddir i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru wedi cynyddu £77.2 miliwn, neu 0.6% (gostyngiad o 1.9% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos cynnydd cyffredinol o £121.3 miliwn, neu 0.9% (gostyngiad o 4.0% mewn termau real).

Mae **ffigur 5** yn dangos cyfanswm y dyraniadau DEL refeniw a roddir i bob MEG rhwng 2012-13 a 2013-14 o'i gymharu â'r newid cyffredinol yng nghyfanswm y DEL refeniw a roddir i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru (cynnydd o 0.6%). O hyn, gellir gweld yr hyn a ganlyn:

- Mae'r gostyngiad canrannol mwyaf yng nghyfanswm y DEL refeniw rhwng 2012-13 a 2013-14 yn y MEG **Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu (CSA)**, gyda gostyngiad o 3.3% (gostyngiad o 5.7% mewn termau real).

  Ceir y cynnydd canrannol mwyaf yn y MEG **Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth (BETS)**, gyda chynnydd o 3.1% (cynnydd o 0.6% mewn termau real).

Ffigur 5: Newid canrannol yn y DEL refeniw fesul prif grŵp gwariant mewn termau arian parod, rhwng 2012-13 a 2014-15

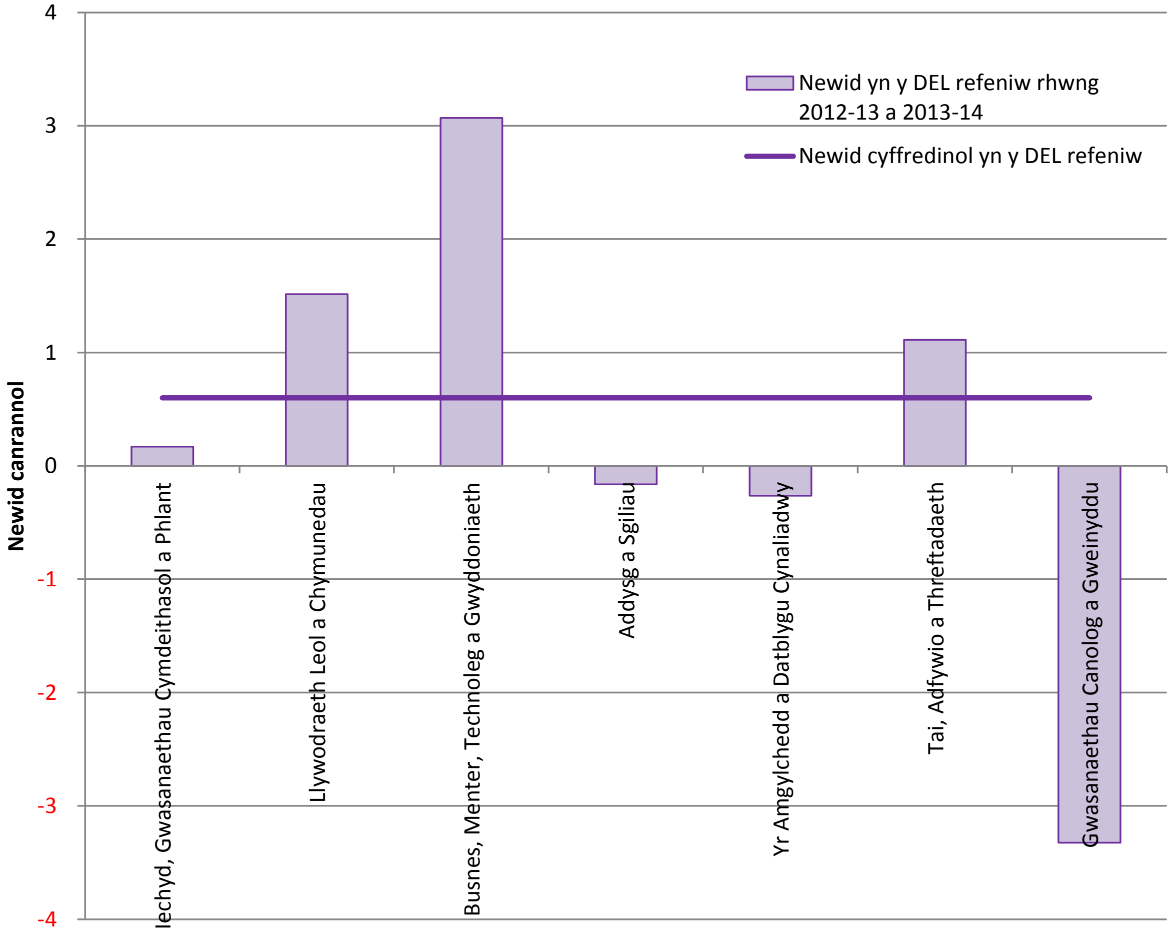

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 7: Newidiadau yng nghyfanswm y DEL refeniw ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	6,079,280	6,079,668	6,091,746	6,095,540	12,466	0.2	15,872	0.3
Llywodraeth Leol a Chymunedau	4,897,837	4,920,978	4,899,317	4,926,458	1,480	0.0	5,480	0.1
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	184,428	184,428	182,299	183,628	-2,129	-1.2	-800	-0.4
Addysg a Sgiliau	1,694,824	1,702,459	1,673,799	1,681,634	-21,025	-1.2	-20,825	-1.2
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	265,755	269,201	264,455	265,856	-1,300	-0.5	-3,345	-1.2
Tai, Adfywio a Threftadaeth	279,597	279,643	281,422	281,473	1,825	0.7	1,830	0.7
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	306,899	306,899	323,296	325,792	16,397	5.3	18,893	6.2
Cyfanswm refeniw DEL Llywodraeth Cymru	13,708,620	13,743,276	13,716,334	13,760,381	**7,714**	**0.1**	**17,105**	**0.1**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	220,214	245,582	213,205	224,955	-7,009	-3.2	-20,627	-8.4
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	0	0	0	0	0	0.0	0	0.0
Comisiwn y Cynulliad	47,750	48,557	47,750	48,557	0	0.0	0	0.0
Archwilydd Cyffredinol Cymru	4,724	4,724	4,724	4,724	0	0.0	0	0.0
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	4,090	4,080	4,090	4,080	0	0.0	0	0.0
Ffioedd Uniongyrchol	642	642	642	642	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm DEL refeniw Cymru	**13,986,040**	**14,046,861**	**13,986,745**	**14,043,339**	**705**	**0.0**	**-3,522**	**-0.0**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14
* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

Tabl 8: Newidiadau yng nghyfanswm y DEL refeniw o flwyddyn i flwyddyn

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	6,081,527	6,091,746	6,095,540	10,219	0.2	14,013	0.2	-138,360	-2.3	-279,704	-4.6
Llywodraeth Leol a Chymunedau	4,826,288	4,899,317	4,926,458	73,029	1.5	100,170	2.1	-46,467	-1.0	-137,214	-2.8
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	176,870	182,299	183,628	5,429	3.1	6,758	3.8	983	0.6	-2,090	-1.2
Addysg a Sgiliau	1,676,529	1,673,799	1,681,634	-2,730	-0.2	5,105	0.3	-43,554	-2.6	-75,926	-4.5
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	265,153	264,455	265,856	-698	-0.3	703	0.3	-7,148	-2.7	-12,107	-4.6
Tai, Adfywio a Threftadaeth	278,330	281,422	281,473	3,092	1.1	3,143	1.1	-3,772	-1.4	-10,420	-3.7
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	334,419	323,296	325,792	-11,123	-3.3	-8,627	-2.6	-19,008	-5.7	-24,325	-7.3
Cyfanswm refeniw DEL Llywodraeth Cymru	**13,639,116**	**13,716,334**	**13,760,381**	**77,218**	**0.6**	**121,265**	**0.9**	**-257,327**	**-1.9**	**-541,787**	**-4.0**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	150,042	213,205	224,955	63,163	42.1	74,913	49.9	57,963	38.6	64,073	42.7
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Comisiwn y Cynulliad	46,565	47,750	48,557	1,185	2.5	1,992	4.3	20	0.0	-348	-0.7
Archwilydd Cyffredinol Cymru	4,724	4,724	4,724	0	0.0	0	0.0	-115	-2.4	-228	-4.8
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	4,020	4,090	4,080	70	1.7	60	1.5	-30	-0.7	-137	-3.4
Ffioedd Uniongyrchol	642	642	642	0	0.0	0	0.0	-16	-2.4	-31	-4.8
Cyfanswm DEL refeniw Cymru	**13,845,109**	**13,986,745**	**14,043,339**	**141,636**	**1.0**	**198,230**	**1.4**	**-199,504**	**-1.4**	**-478,457**	**-3.5**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a datchwyddwyr CMC Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012)

* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

5.1. DEL cyfalaf

Y DEL cyfalaf ym mloc Cymru yw £1.1 biliwn yn 2013-14, a £1.2 biliwn yn 2014-15.

Y DEL cyfalaf a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru yw £1.1 biliwn yn 2013-14, ac yn 2014-15.

Cyfanswm yr **arian cyfalaf wrth gefn** yn 2013-14 yw £18.9 miliwn, neu 1.6% o'r DEL cyfalaf yn y bloc. Mae hyn yn llawer is na lefel yr arian cyfalaf wrth gefn yng nghyllideb ddrafft 2012-13 (DEL cyfalaf o 4.2%).

Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 9** yn dangos y newidiadau yn y DEL cyfalaf ers y cynlluniau dangosol blaenorol.

Mae'r DEL cyfalaf ym mloc Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £84.3 miliwn, neu 7.9%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £95.7 miliwn, neu 8.7%.

Mae'r DEL cyfalaf a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £114.9 miliwn, neu 11.3%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £108 miliwn, neu 10.7%. Mae hyn yn rhoi cynnydd cyffredinol o bron i £223 miliwn dros gyfnod y gyllideb; dyma ganlyniad y dyraniadau o'r arian cyfalaf wrth gefn.

Mae dogfen naratif y gyllideb ddrafft yn nodi bod dyraniadau cyfalaf ychwanegol o **£175 miliwn** dros gyfnod y gyllideb. Mae'r Gweinidog Cyllid wedi egluro bod hyn yn cyfeirio at ddyraniadau cyfalaf yn unig na chyhoeddwyd yn unlle arall cyn hynny. Dywedodd wrth y Pwyllgor Cyllid fod y penderfyniad hwn wedi'i wneud am y rheswm a ganlyn:

> …partly to try to improve transparency in terms of information, and to make a clear distinction between funding for the projects we had previously announced and new spending decisions in this draft budget.[16]

Felly, mae'r gwahaniaeth rhwng y dyraniadau pellach o £223 miliwn o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol, a'r £175 miliwn ychwanegol a nodwyd, yn cynnwys y dyraniadau cyfalaf a gyhoeddwyd eisoes mewn man arall. Er enghraifft, dyfarniadau rheolaidd a wnaed o'r Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog.[17]

[16] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Cyllid, **Cofnod y Trafodion [para 251]**, 11 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]
[17] Fel y nodir yn Atodiad 3 i ***Gyllideb Atodol 2012-13***, Mehefin 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae [tabl 10] yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghyfanswm y DEL cyfalaf ym mloc Cymru.

O gymharu â 2012-13, mae cyfanswm y DEL cyfalaf ym mloc Cymru wedi gostwng £83.4 miliwn, neu 6.8% (gostyngiad o 9.0% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos gostyngiad cyffredinol o £30.3 miliwn, neu 2.5% (gostyngiad o 7.2% mewn termau real).

O gymharu â 2012-13, mae cyfanswm y dyraniad DEL cyfalaf a roddir i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru wedi gostwng £97.9 miliwn, neu 8.0% (gostyngiad o 10.2% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos gostyngiad cyffredinol o £104.7 miliwn, neu 8.5% (gostyngiad o 13.0% mewn termau real).

Mae [ffigur 6] yn dangos y newid canrannol yn y dyraniadau DEL cyfalaf a roddir i bob MEG rhwng 2012-13 a 2013-14 o'i gymharu â'r newid cyffredinol yng nghyfanswm y DEL cyfalaf a roddir i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru (gostyngiad o 8.0%). O hyn, gellir gweld yr hyn a ganlyn:

- Mae'r gostyngiad canrannol mwyaf yng nghyfanswm y DEL cyfalaf rhwng 2012-13 a 2013-14 ym MEG **yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy (ESD)**, gyda gostyngiad o 17.3% (gostyngiad o 19.3% mewn termau real).
- Nid oes cynnydd canrannol yn y DEL cyfalaf ar gyfer unrhyw brif grŵp gwariant rhwng 2012-13 a 2013-14.

Ffigur 6: Newid canrannol yn y DEL cyfalaf yn ôl y prif grwpiau gwariant mewn termau arian parod, rhwng 2012-13 a 2014-15

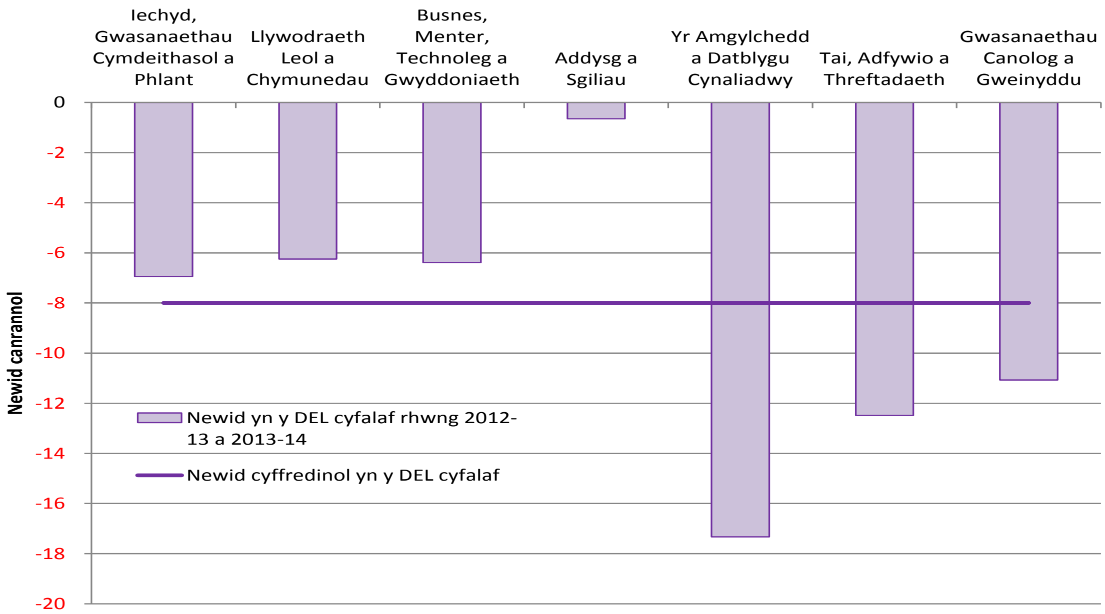

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 9: Newidiadau yn y DEL cyfalaf ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	214,478	214,478	243,550	243,550	29,072	13.6	29,072	13.6
Llywodraeth Leol a Chymunedau	233,291	233,291	252,519	278,219	19,228	8.2	44,928	19.3
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	79,370	79,370	92,070	89,370	12,700	16.0	10,000	12.6
Addysg a Sgiliau	143,834	143,834	177,134	153,834	33,300	23.2	10,000	7.0
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	54,238	54,238	62,311	62,267	8,073	14.9	8,029	14.8
Tai, Adfywio a Threftadaeth	262,564	262,564	275,064	268,564	12,500	4.8	6,000	2.3
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	25,313	25,313	25,313	25,313	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm dyraniadau DEL cyfalaf Llywodraeth Cymru	**1,013,088**	**1,013,088**	**1,127,961**	**1,121,117**	**114,873**	**11.3**	**108,029**	**10.7**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	0	0	0	0	0	0.0	0	0.0
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	49,483	90,855	18,923	78,501	-30,560	-61.8	-12,354	-13.6
Comisiwn y Cynulliad	1,700	2,041	1,700	2,041	0	0.0	0	0.0
Archwilydd Cyffredinol Cymru	16	16	16	16	0	0.0	0	0.0
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	13	13	13	13	0	0.0	0	0.0
Ffioedd Uniongyrchol	**0**	**0**	0	0	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm DEL cyfalaf Cymru	**1,064,300**	**1,106,013**	**1,148,613**	**1,201,688**	**84,313**	**7.9**	**95,675**	**8.7**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

Tabl 10: Newidiadau yn y DEL cyfalaf o flwyddyn i flwyddyn

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	261,713	243,550	243,550	-18,163	-6.9	-18,163	-6.9	-24,103	-9.2	-29,899	-11.4
Llywodraeth Leol a Chymunedau	269,351	252,519	278,219	-16,832	-6.2	8,868	3.3	-22,991	-8.5	-4,538	-1.7
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	98,356	92,070	89,370	-6,286	-6.4	-8,986	-9.1	-8,532	-8.7	-13,292	-13.5
Addysg a Sgiliau	178,293	177,134	153,834	-1,159	-0.7	-24,459	-13.7	-5,479	-3.1	-31,872	-17.9
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	75,369	62,311	62,267	-13,058	-17.3	-13,102	-17.4	-14,578	-19.3	-16,102	-21.4
Tai, Adfywio a Threftadaeth	314,318	275,064	268,564	-39,254	-12.5	-45,754	-14.6	-45,963	-14.6	-58,695	-18.7
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	28,464	25,313	25,313	-3,151	-11.1	-3,151	-11.1	-3,768	-13.2	-4,371	-15.4
Cyfanswm dyraniadau DEL cyfalaf Llywodraeth Cymru	**1,225,864**	**1,127,961**	**1,121,117**	**-97,903**	**-8.0**	**-104,747**	**-8.5**	**-125,414**	**-10.2**	**-158,769**	**-13.0**
Cronfeydd refeniw wrth gefn*	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Cronfeydd cyfalaf wrth gefn*	5,422	18,923	78,501	13,501	249.0	73,079	1,347.8	13,039	240.5	69,296	1,278.1
Comisiwn y Cynulliad	662	1,700	2,041	1,038	156.8	1,379	208.3	997	150.5	1,281	193.5
Archwilydd Cyffredinol Cymru	16	16	16	0	0.0	0	0.0	-0	-2.4	-1	-4.8
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	14	13	13	-1	-7.1	-1	-7.1	-1	-9.4	-2	-11.6
Ffioedd Uniongyrchol	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm DEL cyfalaf Cymru	**1,231,978**	**1,148,613**	**1,201,688**	**-83,365**	**-6.8**	**-30,290**	**-2.5**	**-111,380**	**-9.0**	**-88,194**	**-7.2**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a datchwyddwyr CMC Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012

* Nodwch fod y newidiadau mawr yn y cronfeydd wrth gefn yn gamarweiniol, gan fod yr arian wrth gefn ar gyfer 2012-13 eisoes wedi cael ei ddyrannu'n rhannol o fewn y flwyddyn, tra bo'r arian wrth gefn ar gyfer blynyddoedd i ddod yn aros wrth gefn.

5.2. Y gwariant a reolir yn flynyddol (AME)

Yr AME ym mloc Cymru yw £277.5 miliwn yn 2013-14, a £404.2 miliwn yn 2014-15.

Yr AME a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru yw £277.2 miliwn yn 2013-14, a £403.9 miliwn yn 2014-15.

Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 11** yn dangos y newidiadau yn yr AME ers y cynlluniau dangosol blaenorol.

Mae'r AME ym mloc Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £21.8 miliwn, neu 8.5%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £9.5 miliwn, neu 2.4%.

Mae'r AME a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £22 miliwn, neu 8.6%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £9.7 miliwn, neu 2.5%.

Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **tabl 12** yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghyfanswm yr AME ym mloc Cymru.

O gymharu â 2012-13, mae'r AME ym mloc Cymru wedi gostwng £128 miliwn, neu 31.6% (gostyngiad o 33.2% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos gostyngiad cyffredinol o £1.3 filiwn, neu 0.3% (gostyngiad o 5.1% mewn termau real).

O gymharu â 2012-13, mae'r AME a ddyranwyd i brif grwpiau gwariant Llywodraeth Cymru wedi gostwng £128.2 miliwn, neu 31.6% (gostyngiad o 33.3% mewn termau real). Dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15), mae hyn yn dangos gostyngiad cyffredinol o £1.6 filiwn, neu 0.4% (gostyngiad o 5.2% mewn termau real).

Tabl 11: Newidiadau yn yr AME ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13.

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	80,514	199,392	94,574	213,428	14,060	17.5	14,036	7.0
Llywodraeth Leol a Chymunedau	25,690	53,240	52,406	53,434	26,716	104.0	194	0.4
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	41,402	41,402	20,000	20,000	-21,402	-51.7	-21,402	-51.7
Addysg a Sgiliau	161,285	153,310	176,869	183,149	15,584	9.7	29,839	19.5
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	0	0	0	0	0	0.0	0	0.0
Tai, Adfywio a Threftadaeth	-52,260	-52,260	-68,260	-68,260	-16,000	-30.6	-16,000	-30.6
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	-1,366	-848	1,634	2,152	3,000	219.6	3,000	353.8
Cyfanswm dyraniadau AME Llywodraeth Cymru	**255,265**	**394,236**	**277,223**	**403,903**	**21,958**	**8.6**	**9,667**	**2.5**
Comisiwn y Cynulliad	500	500	500	500	0	0.0	0	0.0
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	-192	-192	-192	-192	0	0.0	0	0.0
Cyfanswm AME Cymru	**255,765**	**394,736**	**277,531**	**404,211**	**21,766**	**8.5**	**9,475**	**2.4**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 12: Newidiadau yn yr AME o flwyddyn i flwyddyn

Prif Grŵp Gwariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant	201,710	94,574	213,428	-107,136	-53.1	11,718	5.8	-109,443	-54.3	1,434	0.7
Llywodraeth Leol a Chymunedau	51,385	52,406	53,434	1,021	2.0	2,049	4.0	-257	-0.5	-526	-1.0
Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth	41,402	20,000	20,000	-21,402	-51.7	-21,402	-51.7	-21,890	-52.9	-22,366	-54.0
Addysg a Sgiliau	178,309	176,869	183,149	-1,440	-0.8	4,840	2.7	-5,754	-3.2	-3,985	-2.2
Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Tai, Adfywio a Threftadaeth	-65,510	-68,260	-68,260	-2,750	4.2	-2,750	4.2	-1,085	-1.7	539	0.8
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	-1,842	1,634	2,152	3,476	-188.7	3,994	-216.8	3,436	186.5	3,890	211.2
Cyfanswm dyraniadau AME Llywodraeth Cymru	**405,454**	**277,223**	**403,903**	**-128,231**	**-31.6**	**-1,551**	**-0.4**	**-134,993**	**-33.3**	**-21,013**	**-5.2**
Comisiwn y Cynulliad	250	500	500	250	100.0	250	100.0	238	95.1	226	90.4
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	-181	-192	-192	-11	6.1	-11	-6.1	-6	-3.5	-2	-1.0
Cyfanswm AME Cymru	**405,523**	**277,531**	**404,211**	**-127,992**	**-31.6**	**-1,312**	**-0.3**	**-134,761**	**-33.2**	**-20,789**	**-5.1**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a datchwyddwyr CMC Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012)

6. Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant (HSSC)

Mae'r adran hon yn nodi'r manylion am y ffigurau cyffredinol[18] ar gyfer y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol a wnaed ers cyhoeddi'r cynlluniau dangosol y llynedd ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu[19]/meysydd rhaglenni gwariant (SPAs)[20] y MEG.

Mae'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant i gyfrif am **42.7%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

6.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 13** yn dangos y manylion am y dyraniadau yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant ar lefel SPA o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm y terfyn gwariant adrannol (DEL)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £41.5 miliwn, neu 0.7%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £44.9 miliwn, neu 0.7%.

Fel y dangosir yn **nabl 14**, achoswyd y newidiadau hyn gan:

- drosglwyddiadau net o £17.6 miliwn yn 2013-14 a £21 miliwn yn 2014-15 i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant; a
- dyraniadau ychwanegol o £24 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn y naill flwyddyn a'r llall.

DEL refeniw

Bu nifer o ddyraniadau refeniw ychwanegol i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, yn sgîl trosglwyddiadau o brif grwpiau gwariant eraill. Mae'r newidiadau hyn yn gyfrifol am y cynnydd yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£12.5 miliwn (0.2%) yn 2013-14 a £15.9 miliwn (0.3%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod ac mae **tabl 14** yn dangos y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

---

[18] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

[19] **Camau gweithredu** - rhennir cyllideb Llywodraeth Cymru yn sawl lefel o fanylder at ddibenion monitro a rheoli. Y camau gweithredu yw'r ffurf fanylaf a gyhoeddir yn nogfennau'r gyllideb ac maent yn nodi meysydd polisi neu fentrau. Fodd bynnag, dylid nodi nad yw'r camau gweithredu o reidrwydd yn rhoi manylion am y dyraniadau ar lefel polisi neu raglen benodol.

[20] **Maes rhaglenni gwariant (SPA)** - rhennir cyllideb Llywodraeth Cymru yn nifer o lefelau o fanylder at ddibenion monitro a rheoli. Y meysydd rhaglenni gwariant yw'r ail lefel o fanylder o dan y prif grwpiau gwariant ac maent yn diffinio'r grwpiau dyrannu penodol yn ôl y math o wasanaethau sydd i'w darparu.

- **Trosglwyddiad o £27.5 miliwn i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14 o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau. Dyma ganlyniad trosglwyddo'r cyfrifoldeb dros fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau o 1 Ebrill 2012. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £0.7 miliwn o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14 i'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau. Mae hyn yn ymwneud â throsglwyddo'r grant trefniadau diogelu rhag colli rhyddid i'r grant cymorth refeniw. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £10.2 miliwn o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14 i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu. Mae hyn yn ymwneud â'r ad-daliadau gan y GIG ar gyfer prosiectau Buddsoddi i Arbed. Yn 2014-15, roedd trosglwyddiad tebyg o £6.6 miliwn.
- **Trosglwyddiad o £2 filiwn o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14 i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu. Mae hyn yn ymwneud â Thribiwnlysoedd Arolygu Iechyd Meddwl ac mae'n digwydd eto yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £2.1 filiwn o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14 i MEG yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd. Mae hyn yn cynnwys taliadau i Brifysgol Caerdydd i gefnogi hyfforddiant meddygol a deintyddol. Mae'r trosglwyddiad hwn yn £2.3 filiwn yn 2014-15.

Ceir nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd rhwng y camau gweithredu yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Nodir y rhain yn **nabl 15**.

DEL cyfalaf

Bu nifer o ddyraniadau cyfalaf ychwanegol i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, yn sgîl trosglwyddiadau o gronfeydd canolog wrth gefn a rhwng y prif grwpiau gwariant. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL cyfalaf (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£29.1 miliwn (13.6%) yn 2013-14 a 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod ac mae **tabl 14** yn cynnwys manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **£19 miliwn i brosiectau yn ymwneud â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru**[21] yn 2013-14 a £24 miliwn yn 2014-15. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £5 miliwn yn 2013-14 i Gweledigaeth Iechyd Abertawe; mae hyn yn ymwneud ag ailddatblygu Ysbyty Morriston (£13 miliwn ychwanegol yn 2014-15);
    - £9 miliwn yn 2013-14 i Dechrau'n Deg (£4 miliwn ychwanegol yn 2014-15);
    - £3 miliwn yn 2013-14 i gefnogi darparu llety yn yr Uned Iechyd Meddwl Acíwt i Oedolion yn Ysbyty Prifysgol Llandochau yn lle'r llety yn Ysbyty'r Eglwys Newydd sydd wedi dyddio (£7 miliwn ychwanegol yn 2014-15); a
    - £2 filiwn yn 2013-14 i ailgyflunio'r Gwasanaethau Iechyd Meddwl yn Ysbyty Glanrhyd ym Mhen-y-bont ar Ogwr.
- **£5 miliwn i brosiectau o'r Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog** yn 2013-14. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £2 filiwn i gefnogi'r broses dreigl o ailddatblygu Ysbyty Brenhinol Caerdydd, gan gynnwys datblygu Canolfan Iechyd a Thriniaeth Leol; a
    - £3 miliwn i Dechrau'n Deg.
- **Trosglwyddiad o £5.1 miliwn i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14 o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau. Dyma ganlyniad trosglwyddo'r cyfrifoldeb dros fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau o 1 Ebrill 2012. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

Nid oes dim trosglwyddiadau cyfalaf mewnol yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae'r AME ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £14.1 miliwn, neu 17.5%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £14 miliwn, neu 7.0%. Nodir bod hyn oherwydd y cynnydd disgwyliedig yng nghost y darpariaethau ar gyfer ceisiadau esgeulustod clinigol Cronfa Risg Cymru.[22]

---

[21] Llywodraeth Cymru, ***Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi***, 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

[22] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 37) [fel ar 29 Hydref 2012]

Tabl 13: Newidiadau yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW								
Cyflenwi'r GIG	5,507,030	5,497,418	5,494,916	5,489,435	-12,114	-0.2	-7,983	-0.1
Cyllidebau Canolog Iechyd	205,374	205,374	228,904	228,179	23,530	11.5	22,805	11.1
Iechyd y Cyhoedd ac Atal Problemau	157,548	157,548	158,001	158,001	453	0.3	453	0.3
Gwasanethau Cymdeithasol	200,161	210,161	199,763	209,763	-398	-0.2	-398	-0.2
CAFCASS Cymru	9,167	9,167	10,162	10,162	995	10.9	995	10.9
CYFANSWM REFENIW	**6,079,280**	**6,079,668**	**6,091,746**	**6,095,540**	**12,466**	**0.2**	**15,872**	**0.3**
CYFANSWM DEL								
Cyflenwi'r GIG	205,275	205,275	217,275	225,275	12,000	5.8	20,000	9.7
Cyllidebau Canolog Iechyd	0	0	5,072	5,072	5,072	..	5,072	..
Iechyd y Cyhoedd ac Atal Problemau	4,492	4,492	4,492	4,492	0	0.0	0	0.0
Strategaeth Gwasanaethau Cymdeithasol	4,711	4,711	16,711	8,711	12,000	254.7	4,000	84.9
CYFANSWM CYFALAF	**214,478**	**214,478**	**243,550**	**243,550**	**29,072**	**13.6**	**29,072**	**13.6**
AME								
Diffygion a Darpariaethau'r GIG	80,514	199,392	94,574	213,428	14,060	17.5	14,036	7.0
CYFANSWM AME	**80,514**	**199,392**	**94,574**	**213,428**	**14,060**	**17.5**	**14,036**	**7.0**
DEL Refeniw	6,079,280	6,079,668	6,091,746	6,095,540	12,466	0.2	15,872	0.3
DEL Cyfalaf	214,478	214,478	243,550	243,550	29,072	13.6	29,072	13.6
CYFANSWM DEL	**6,293,758**	**6,294,146**	**6,335,296**	**6,339,090**	**41,538**	**0.7**	**44,944**	**0.7**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	80,514	199,392	94,574	213,428	14,060	17.5	14,036	7.0
CYFANSWM IECHYD, GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A PHLANT	**6,374,272**	**6,493,538**	**6,429,870**	**6,552,518**	**55,598**	**0.9**	**58,980**	**0.9**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 14: Trosglwyddiadau i'r/o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
LGC: Camddefnyddio sylweddau	-27.5	-27.5	HSSC: Rhoi cynllun gweithredu'r strategaeth i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau ar waith	27.5	27.5	Trosglwyddiadau rheolaidd i ymdrin â chamddefnyddio sylweddau
HSSC: Cefnogi Polisïau a Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	-0.7	-0.7	LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	0.7	0.7	I gydymffurfio â deddfwriaeth sy'n ymwneud ag asesiadau Trefniadau Diogelu rhag colli Rhyddid a Rheoliadau Gwelyau Haul - aeth hwn i'r grant cymorth refeniw (RSG)
HSSC: Cefnogi Polisïau a Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	-2.0	-2.0	CSA: Tribiwnlysoedd	2.0	2.0	Ar gyfer y Tribiwnlys Arolygu Iechyd Meddwl
HSSC: Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-10.2	-6.6	CSA: Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed	10.2	6.6	Ad-daliadau gan y GIG ar gyfer prosiectau Buddsoddi i Arbed
HSSC: Cefnogi Addysg a Hyfforddiant yng Ngweithlu'r GIG	-2.1	-2.3	E&S: Addysg uwch	2.1	2.3	Taliadau i Brifysgol Caerdydd ar gyfer hyfforddiant meddygol a deintyddol.
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG HSSC 2013-14						**12.5**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG HSSC 2014-15						**15.9**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â Chynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru (WIIP)	-5.0	-13.0	HSSC: Darparu Gwasanaethau'r GIG	5.0	13.0	Gweledigaeth Iechyd Abertawe - ailddatblygu Ysbyty Treforys
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-9.0	-4.0	HSSC: Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd	9.0	4.0	Dechrau'n Deg
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-3.0	-7.0	HSSC: Darparu Gwasanaethau'r GIG	3.0	7.0	Uned Iechyd Meddwl Acíwt i Oedolion yn Ysbyty Athrofaol Llandochau
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-2.0		HSSC: Darparu Gwasanaethau'r GIG	2.0		Gwasanaethau Iechyd Meddwl yn Ysbyty Glanrhyd ym Mhen-y-bont ar Ogwr
LGC: Camddefnyddio sylweddau	-5.1	-5.1	HSSC: Rhoi cynllun gweithredu'r strategaeth i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau ar waith	5.1	5.1	Trosglwyddiadau rheolaidd i ymdrin â chamddefnyddio sylweddau
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-2.0		HSSC: Darparu Gwasanaethau'r GIG	2.0		Cefnogi ailddatblygu Ysbyty Brenhinol Caerdydd
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-3.0		HSSC: Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd	3.0		Dechrau'n Deg
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG HSSC 2013-14						**29.1**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG HSSC 2014-15						**29.1**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG HSSC 2013-14						**41.6**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG HSSC 2014-15						**45.0**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 15: Trosglwyddiadau rhwng y camau gweithredu yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant yn 2013-14

O	2013-14 (£m)	i	2013-14 (£m)	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW				
Strategaeth Gwasanaethau Cymdeithasol	-1.03	Gwasanaethau Cymdeithasol Plant	1.03	mewn perthynas â phlant sy'n agored i niwed
Gwasanaethau Cymdeithasol Plant	-0.63	Noddi Cyrff Iechyd Cyhoeddus	0.63	mewn perthynas â Sgrinio Smotiau Gwaed Babanod Newyddanedig
Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-1.00	Darparu Rhaglenni CAFCASS Cymru	1.00	mewn perthynas ag effaith gylchol arian 2012-13 ar gyfer costau rhedeg
Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-13.79	Cyflenwi Gwasanaethau GIG Craidd	13.79	Effaith gylchol arian 2012-13 ar gyfer contractau gofal sylfaenol
Cefnogi Addysg a Hyfforddiant yng Ngweithlu'r GIG	-0.10	Cyflenwi Gwasanaethau GIG Craidd	0.10	mewn perthynas ag arian ar gyfer contractau gofal sylfaenol
Cefnogi Polisïau a Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	-2.30	Cyflenwi Gwasanaethau GIG Craidd	2.30	Ariannu gwasanaethau iechyd meddwl gan gynnwys Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed
Hybu Gwella Iechyd a Gweithio Iach	-1.07	Cyflenwi Gwasanaethau GIG Craidd	1.07	Arian ar gyfer grant deietetig
Cyflenwi Gwasanaethau Craidd y GIG	-30.43	Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	30.43	mewn perthynas â gwasanaethau a rennir
Cyflenwi Gwasanaethau Craidd y GIG	-0.03	Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	0.03	Arian Agenda ar gyfer Newid ar gyfer rhwydweithiau canser
Cyflenwi Gwasanaethau Craidd y GIG	-0.02	Noddi Cyrff Iechyd Cyhoeddus	0.02	mewn perthynas ag incwm trawsffiniol i ddyraniad craidd Iechyd Cyhoeddus Cymru
Cefnogi Addysg a Hyfforddiant yng Ngweithlu'r GIG	-0.10	Cyflenwi Gwasanaethau' rGIG sydd wedi'u Targedu	0.10	mewn perthynas â NICE
Cyflawni Gweithgareddau Diogelu Iechyd ac Imiwneiddio Pwrpasol	-0.02	Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	0.02	Aildrefnu cyllidebau
Cefnogi Addysg a Hyforddiant yng Ngweithlu'r GIG	-0.06	Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	0.06	mewn perthynas â'r Asiantaeth Genedlaethol Arwain ac Arloesi mewn Gofal Iechyd
Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-0.93	Noddi Cyrff Iechyd Cyhoeddus	0.93	Arian i ddyraniad craidd Iechyd Cyhoeddus Cymru
Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-0.40	Cefnogi Addysg a Hyfforddiant yng Ngweithlu'r GIG	0.40	Aildrefnu targedau addysg a hyfforddiant
Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-3.00	Cefnogi Polisïau a Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	3.00	mewn perthynas â'r Mesur Iechyd Meddwl
Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-0.23	Cyngor Gofal Cymru	0.23	mewn perthynas â chostau dibrisio
Cyflawni Gweithgareddau Diogelu Iechyd ac Imiwneiddio Pwrpasol	-0.12	Noddi Cyrff Iechyd Cyhoeddus	0.12	Arian i ddyraniad craidd Iechyd Cyhoeddus Cymru
Cyflawni Gweithgareddau Diogelu Iechyd ac Imiwneiddio Pwrpasol	-0.02	Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	0.02	Aildrefnu cyllidebau
Cyflawni Gweithgareddau Diogelu Iechyd ac Imiwneiddio Pwrpasol	-1.69	Trefniadau Effeithiol ar gyfer bod yn barod am Argyfyngau Iechyd	1.69	ar gyfer bod yn barod am bandemig o ffliw
Hybu Gwella Iechyd a Gweithio Iach	-1.07	Cyflenwi Gwasanaethau Craidd y GIG	1.07	Arian ar gyfer grant deietetig
Hybu Gwella Iechyd a Gweithio Iach	-8.30	Noddi Cyrff Iechyd Cyhoeddus	8.30	Arian i ddyraniad craidd Iechyd Cyhoeddus Cymru
Mynd i'r Afael ag Anghydraddoldebau Iechyd a Datblygu Gweithio mewn Partneriaeth	-0.08	Noddi Cyrff Iechyd Cyhoeddus	0.08	Arian i ddyraniad craidd Iechyd Cyhoeddus Cymru
Comisiynydd Pobl Hŷn	-0.03	Strategaeth Gwasanaethau Cymdeithasol	0.03	Aildrefnu cyllidebau
Trosglwyddiadau DEL refeniw net Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant				**0.0**

Ffynhonnell: Y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, ***HSC(4)-27-12 papur 1: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 – Papur gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Dirprwy Weinidog Plant a Gwasanaethau Cymdeithasol***, Hydref 2012

6.2. *Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn*

Mae **tabl 16** yn darparu gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant ar lefel SPA, sy'n dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus dros gyfnod y gyllideb mewn termau arian parod a thermau real.

Cyfanswm y terfyn gwariant adrannol (DEL)

- Yn gostwng £7.9 miliwn neu 0.1% (gostyngiad o 2.6% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £4.2 miliwn, neu 0.1% (gostyngiad o 4.9% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL refeniw

- Yn cynyddu £10.2 miliwn neu 0.2% (gostyngiad o 2.3% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £14 miliwn, neu 0.2% (gostyngiad o 4.6% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Mae'r cynnydd mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Gwasanaethau Cymdeithasol, lle ceir cynnydd o £18.3 miliwn, neu 10.1%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 7.4%. Mae hyn yn bennaf oherwydd cynnydd o £18 miliwn yn y cam gweithredu *Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd*, sy'n cynnwys £16.5 miliwn ychwanegol ar gyfer Dechrau'n Deg a £1.5 filiwn ar gyfer Teuluoedd yn Gyntaf.[23]

Mae'r unig ostyngiad yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn SPA Cyflenwi'r GIG, sy'n gostwng £10.5 miliwn, neu 0.2%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 2.6%. Mae hyn yn bennaf oherwydd gostyngiad o £13 miliwn yng ngham gweithredu *Cyflenwi Gwasanaethau Craidd y GIG*. Mae'r rhan fwyaf o'r arian hwn yn ymwneud â chyllid orthopedeg a ddyfarnwyd yn 2012-13, ond nid yw'n digwydd eto yn 2013-14.[24]

DEL cyfalaf

- Yn gostwng £18.2 miliwn, neu 6.9% (gostyngiad o 9.2% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.

---

[23] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, papur gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Dirprwy Weinidog Plant a Gwasanaethau Cymdeithasol, ***Papur 1: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

[24] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, papur gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Dirprwy Weinidog Plant a Gwasanaethau Cymdeithasol, ***Papur 1: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

- Yn gostwng £18.2 miliwn neu 6.9% (gostyngiad o 11.4% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Mae'r unig gynnydd yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Gwasanaethau Cymdeithasol, lle ceir cynnydd o £11.4 miliwn, neu dros 100%. Mae hyn yn bennaf oherwydd cynnydd o £12 miliwn yn y cam gweithredu *Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd* mewn perthynas â Dechrau'n Deg.[25]

Mae'r gostyngiad mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn SPA Cyflenwi'r GIG, sy'n gostwng £28.4 miliwn, neu 11.6%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 13.7%. Mae hyn oherwydd gostyngiad o £28 miliwn yn y cam gweithredu *Cyflenwi'r GIG*. Ni roddir eglurhad penodol am hyn. Fodd bynnag, ym mhapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, mae'n nodi bod gostyngiad cyfalaf cyffredinol yn 2013-14 oherwydd bod gostyngiad cyffredinol yn y rhaglen gyfalaf a gyhoeddwyd fel rhan o Ymarfer Asesu Ymchwil 2010.[26]

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- Yn gostwng £107.1 miliwn, neu 53.1% (gostyngiad o 54.3% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £11.7 miliwn, neu 5.8% (gostyngiad o 0.7% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

[25] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, papur gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Dirprwy Weinidog Plant a Gwasanaethau Cymdeithasol, ***Papur 1: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

[26] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, papur gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Dirprwy Weinidog Plant a Gwasanaethau Cymdeithasol, ***Papur 1: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

Tabl 16: Newidiadau yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cronnus mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Cyflenwi'r GIG	5,505,426	5,494,916	5,489,435	-10,510	-0.2	-15,991	-0.3	-144,532	-2.6	-280,503	-5.1
Cyllidebau Canolog Iechyd	227,920	228,904	228,179	984	0.4	259	0.1	-4,599	-2.0	-10,736	-4.7
Iechyd y Cyhoedd ac Atal Problemau	157,071	158,001	158,001	930	0.6	930	0.6	-2,924	-1.9	-6,683	-4.3
Gwasanethau Cymdeithasol	181,475	199,763	209,763	18,288	10.1	28,288	15.6	13,416	7.4	18,180	10.0
CAFCASS Cymru	9,635	10,162	10,162	527	5.5	527	5.5	279	2.9	37	0.4
CYFANSWM REFENIW	**6,081,527**	**6,091,746**	**6,095,540**	**10,219**	**0.2**	**14,013**	**0.2**	**-138,360**	**-2.3**	**-279,704**	**-4.6**
DEL CYFALAF											
Cyflenwi'r GIG	245,699	217,275	225,275	-28,424	-11.6	-20,424	-8.3	-33,723	-13.7	-31,279	-12.7
Cyllidebau Canolog Iechyd	5,690	5,072	5,072	-618	-10.9	-618	-10.9	-742	-13.0	-862	-15.2
Iechyd y Cyhoedd ac Atal Problemau	5,039	4,492	4,492	-547	-10.9	-547	-10.9	-657	-13.0	-763	-15.2
Strategaeth Gwasanaethau Cymdeithasol	5,285	16,711	8,711	11,426	216.2	3,426	64.8	11,018	208.5	3,006	56.9
CYFANSWM CYFALAF	**261,713**	**243,550**	**243,550**	**-18,163**	**-6.9**	**-18,163**	**-6.9**	**-24,103**	**-9.2**	**-29,899**	**-11.4**
AME											
Diffygion a Darpariaethau'r GIG	201,710	94,574	213,428	-107,136	-53.1	11,718	5.8	-109,443	-54.3	1,434	0.7
CYFANSWM AME	**201,710**	**94,574**	**213,428**	**-107,136**	**-53.1**	**11,718**	**5.8**	**-109,443**	**-54.3**	**1,434**	**0.7**
DEL Refeniw	6,081,527	6,091,746	6,095,540	10,219	0.2	14,013	0.2	-138,360	-2.3	-279,704	-4.6
DEL Cyfalaf	261,713	243,550	243,550	-18,163	-6.9	-18,163	-6.9	-24,103	-9.2	-29,899	-11.4
CYFANSWM DEL	**6,343,240**	**6,335,296**	**6,339,090**	**-7,944**	**-0.1**	**-4,150**	**-0.1**	**-162,463**	**-2.6**	**-309,603**	**-4.9**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	201,710	94,574	213,428	-107,136	-53.1	11,718	5.8	-109,443	-54.3	1,434	0.7
CYFANSWM IECHYD, GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A PHLANT	**6,544,950**	**6,429,870**	**6,552,518**	**-115,080**	**-1.8**	**7,568**	**0.1**	**-271,906**	**-4.2**	**-308,169**	**-4.7**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a **datchwyddwyr CMC** Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012

7. Llywodraeth Leol a Chymunedau (LGC)

Mae'r adran hon yn nodi manylion y ffigurau cyffredinol[27] ar gyfer y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol ers cyhoeddi cynlluniau dangosol y llynedd, ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu/meysydd rhaglenni gwariant y MEG.

Mae'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau i gyfrif am **34.7%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

7.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 17** yn darparu manylion am y dyraniadau yn y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau ar lefel SPA o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm y terfyn gwariant adrannol (DEL)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £20.7 miliwn, neu 0.4%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £50.4 miliwn, neu 1.0%.

Fel y dangosir yn **nabl 18**, achoswyd y newidiadau hyn gan:

- ostyngiad o £11.7 miliwn yn 2013-14 a 2014-15 o ganlyniad i drosglwyddiadau net o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau; a
- dyraniadau ychwanegol o £32.3 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn 2013-14 a £62 miliwn yn 2014-15.

DEL refeniw

Bu nifer o ddyraniadau refeniw ychwanegol i'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, yn sgîl trosglwyddiadau o brif grwpiau gwariant eraill a dyraniad o'r cronfeydd canolog. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£1.5 filiwn (0.0%) yn 2013-14 a £5.5 miliwn (0.1%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod ac mae **tabl 18** yn cynnwys manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **Trosglwyddiad o £27.5 miliwn o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau** yn 2013-14 i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant. Dyma ganlyniad trosglwyddo'r cyfrifoldeb dros fynd i'r afael â chamddefnyddio

[27] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

sylweddau o 1 Ebrill 2012. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

- **Trosglwyddiad net o £28.9 miliwn i'r grant cymorth refeniw** yn 2013-14 a £32.9 miliwn yn 2014-15. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £8 miliwn yn 2013-14 o'r cronfeydd refeniw canolog ar gyfer Menter Benthyca Llywodraeth Leol (£12 miliwn ychwanegol yn 2014-15);
    - £21.8 miliwn yn 2013-14 o'r MEG Addysg a Sgiliau (E&S) mewn perthynas â throsglwyddo'r cyfrifoldeb dros y Fenter Brecwast Ysgol am Ddim, Blas am Oes a Chwnsela mewn Ysgolion o dan *y Bil Safonau a Threfn Ysgolion (Cymru)* (ceir y trosglwyddiad hwn yn 2014-15 hefyd);
    - £0.7 miliwn yn 2013-14 o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant i gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth sylfaenol ynghylch asesiadau trefniadau diogelu rhag colli rhyddid (ceir y trosglwyddiad hwn yn 2014-15 hefyd); a
    - £1.6 filiwn i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu (CSA) ar gyfer Cytundeb Mapio'r Sector Cyhoeddus (ceir y trosglwyddiad hwn yn 2014-15 hefyd).

Ceir nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd rhwng y camau gweithredu yn y MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Nodir bod y trosglwyddiadau hyn yn cael eu gwneud er mwyn:

> ...cyd-fynd yn well â'n blaenoriaethau, ac er mwyn dod â chyllidebau sy'n canolbwyntio ar Lywodraeth Leol, ar wella gwasanaethau cyhoeddus ac ar gefnogi cymunedau at ei gilydd. [28]

O fewn y trosglwyddiadau hyn, ceir y trosglwyddiad o £0.4 miliwn o'r cam gweithredu *Teithio Cynaliadwy* i'r grant cymorth refeniw (y cam gweithredu *Cymorth Ariannol i Lywodraeth Leol)* ar gyfer costau'r Cynllun Bathodyn Glas.

DEL cyfalaf

Bu nifer o ddyraniadau cyfalaf ychwanegol i'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, yn sgîl trosglwyddiadau o gronfeydd canolog wrth gefn a rhwng y prif grwpiau gwariant. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL cyfalaf (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£19.2 miliwn (8.2%) yn 2013-14 a £44.9 miliwn (19.3%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod ac mae **tabl 18** yn cynnwys manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

[28] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 45) [fel ar 29 Hydref 2012]

- **£15 miliwn i brosiectau yn ymwneud â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru**[29] yn 2013-14 a £50 miliwn yn 2014-15. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £10 miliwn yn 2013-14 ar gyfer deuoli'r A465 rhwng Brynmawr a Thredegar (£30 miliwn ychwanegol yn 2014-15);
    - £5 miliwn yn 2013-14 ar gyfer gwelliannau i dwnel Conwy ar yr A55 (£20 miliwn ychwanegol yn 2014-15);
- **£9.3 miliwn i brosiectau o'r Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog** yn 2013-14. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £1.9 filiwn ar gyfer y gwelliannau i'r A470 rhwng Maes yr Helmau a Cross Foxes;
    - £2 filiwn ar gyfer gwelliannau i'r A470 yng Ngelligemlyn;
    - £3 miliwn ar gyfer Casglu Data Traffig Cenedlaethol;
    - £1.7 filiwn ar gyfer gwelliannau i Gyffordd 32 yr M4; a
    - £0.7 miliwn ar gyfer storio halen ar gyfer y ffordd mewn mannau strategol ledled Cymru.
- **Trosglwyddiad o £5.1 miliwn o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau** yn 2013-14 i'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant. Dyma ganlyniad trosglwyddo'r cyfrifoldeb dros fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau o 1 Ebrill 2012. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

Nid oes dim trosglwyddiadau cyfalaf mewnol yn y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae'r AME ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £26.7 miliwn, neu dros 100%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £0.2 miliwn, neu 0.4%. Mae hyn oherwydd yr asesiadau diwygiedig o'r Pensiynau Gwasanaeth Tân ac oherwydd y newidiadau yn y dyddiadau cwblhau ar gyfer nifer o gynlluniau, a chynnydd yn y dibrisiant ar y rhwydwaith ffyrdd.

---

[29] Llywodraeth Cymru, *Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi*, 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

Tabl 17: Newidiadau yn y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW								
Cyllid Llywodraeth Leol	4,296,372	4,318,772	4,325,747	4,352,147	29,375	0.7	33,375	0.8
Cefnogi Cymunedau a Phobl	52,064	52,064	52,064	52,064	0	0.0	0	0.0
Cymunedau mwy diogel	44,176	44,176	16,701	16,701	-27,475	-62.2	-27,475	-62.2
Gwella Gwasanaethau, Cydweithio a Democratiaeth	40,979	40,979	40,979	40,979	0	0.0	0	0.0
Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol	14,461	14,461	14,461	14,461	0	0.0	**0**	0.0
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru	2,591	2,591	2,591	2,591	0	0.0	0	0.0
Estyn	12,364	12,364	12,364	12,364	0	0.0	**0**	0.0
Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd	174,212	173,574	174,212	173,574	0	0.0	0	0.0
Gwasanaethau rheilffyrdd ac awyr	173,179	173,179	173,179	173,179	0	0.0	0	0.0
Teithio cynaliadwy	82,722	84,105	82,302	83,685	-420	-0.5	-420	-0.5
Gwella diogelwch ar y ffyrdd	4,717	4,713	4,717	4,713	0	0.0	**0**	0.0
CYFANSWM REFENIW	**4,897,837**	**4,920,978**	**4,899,317**	**4,926,458**	**1,480**	**0.0**	**5,480**	**0.1**
DEL CYFALAF								
Cyllid Llywodraeth Leol	20,000	20,000	20,000	20,000	0	0.0	**0**	0.0
Cefnogi Cymunedau a Phobl	10,950	10,950	10,950	10,950	0	0.0	0	0.0
Cymunedau mwy diogel	7,711	7,711	2,639	2,639	-5,072	-65.8	-5,072	-65.8
Estyn	281	281	281	281	0	0.0	0	0.0
Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd	38,151	43,204	48,551	63,204	10,400	27.3	20,000	46.3
Buddsoddi mewn ffyrdd a rheilffyrdd	93,991	91,046	107,891	121,046	13,900	14.8	30,000	33.0
Teithio cynaliadwy	41,640	39,532	41,640	39,532	0	0.0	0	0.0
Gwella a chynnal a chadw'r seilwaith ffyrdd lleol	13,667	13,667	13,667	13,667	0	0.0	0	0.0
Gwella diogelwch ar y ffyrdd	6,900	6,900	6,900	6,900	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM CYFALAF	**233,291**	**233,291**	**252,519**	**278,219**	**19,228**	**8.2**	**44,928**	**19.3**
AME								
Cyllid Llywodraeth Leol	20,717	18,288	24,488	24,488	3,771	18.2	6,200	33.9
Gwella Cysylltedd Domestig (Rhanbarthol a Chenedlaethol)	4,973	34,952	27,918	28,946	22,945	461.4	**-6,006**	-17.2
CYFANSWM AME	**25,690**	**53,240**	**52,406**	**53,434**	**26,716**	**104.0**	**194**	**0.4**
DEL Refeniw	4,897,837	4,920,978	4,899,317	4,926,458	1,480	0.0	5,480	0.1
DEL Cyfalaf	233,291	233,291	252,519	278,219	19,228	8.2	**44,928**	19.3
CYFANSWM DEL	**5,131,128**	**5,154,269**	**5,151,836**	**5,204,677**	**20,708**	**0.4**	**50,408**	**1.0**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	25,690	53,240	52,406	53,434	26,716	104.0	194	0.4
CYFANSWM LGC	**5,156,818**	**5,207,509**	**5,204,242**	**5,258,111**	**47,424**	**0.9**	**50,602**	**1.0**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 18: Trosglwyddiadau i'r/o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
LGC: Camddefnyddio sylweddau	-27.5	-27.5	HSSC: Rhoi cynllun gweithredu'r strategaeth i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau ar waith	27.5	27.5	Trosglwyddiadau rheolaidd i ymdrin â chamddefnyddio sylweddau
O gronfeydd canolog	-8.0	-12.0	LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	8.0	12.0	Trosglwyddwyd i'r RSG ar gyfer menter Benthyca Llywodraeth Leol
E&S: Lles Plant a Phobl Ifanc	-21.8	-21.8	LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	21.8	21.8	Ar gyfer y fenter Brecwast am Ddim mewn Ysgolion, Blas am Oes a Chwnsela mewn Ysgolion mewn perthynas â'r Bil Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru).
HSSC: Cefnogi Polisïau a Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	-0.7	-0.7	LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	0.7	0.7	I gydymffurfio â deddfwriaeth sy'n ymwneud ag asesiadau Trefniadau Diogelu rhag colli Rhyddid
LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	-1.6	-1.6	CSA: Gwybodaeth ddaearyddol	1.6	1.6	Cytundeb Mapio'r Sector Cyhoeddus
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG LGC	**2013-14**					**1.4**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG LGC	**2014-15**					**5.4**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-10.0	-30.0	LGC: Cynlluniau ffyrdd a rheilffyrdd	10.0	30.0	Deuoli'r A465 rhwng Brynmawr a Thredegar
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-5.0	-20.0	LGC: Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd	5.0	20.0	Gwelliannau i Dwnnel Conwy ar yr A55
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-5.4		LGC: Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd	5.4		Cefnogi datblygu'r seilwaith a chasglu data traffig
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-3.9		LGC: Cynlluniau ffyrdd a rheilffyrdd	3.9		Cefnogi datblygu'r seilwaith a chasglu data traffig
LGC: Camddefnyddio sylweddau	-5.1	-5.1	HSSC: Rhoi cynllun gweithredu'r strategaeth i fynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau ar waith	5.1	5.1	Trosglwyddiadau rheolaidd i ymdrin â chamddefnyddio sylweddau
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG LGC	**2013-14**					**19.2**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG LGC	**2014-15**					**44.9**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG LGC	**2013-14**					**20.6**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG LGC	**2014-15**					**50.3**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

7.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **tabl 19** yn darparu gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig yn y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau ar lefel SPA, ac yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus dros gyfnod y gyllideb mewn termau arian parod a thermau real.

Cyfanswm y terfyn gwariant adrannol (DEL)

- Yn cynyddu £56.2 miliwn neu 1.1% (gostyngiad o 1.4% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £109 miliwn, neu 2.1% (gostyngiad o 2.8% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL refeniw

- Yn cynyddu £73 miliwn neu 1.5% (gostyngiad o 1.0% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £100.2 miliwn, neu 2.1% (gostyngiad o 2.8% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Mae'r cynnydd mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA Cyllid Llywodraeth Leol, lle ceir cynnydd o £86.5 miliwn, neu 2.0%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 0.4%. Ni cheir eglurhad penodol am hyn, ond mae'r cam gweithredu *Cymorth Ariannol i Lywodraeth Leol*, sy'n cynnwys arian ar gyfer y grant cymorth refeniw a roddir i lywodraeth leol, wedi cynyddu £86.8 miliwn. Yn y Setliad Refeniw a Chyfalaf dros dro i Lywodraeth Leol ar gyfer 2013-14, mae'r Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau (Carl Sargeant AC) yn nodi:

> Bydd y cyllid heb ei neilltuo ar gyfer 2013-14 yn dod i £4.4 biliwn. Mae hyn yn cyfateb i gynnydd o ychydig llai na 9% i'r ffigwr ar gyfer 2012-13. Mae'n cynnwys £214 miliwn ar gyfer cynllun cymorth y dreth gyngor, sy'n disodli trefniadau budd-dal y dreth gyngor. Mae hefyd yn cynnwys dros £90 miliwn ar gyfer grantiau penodol a drosglwyddwyd i mewn, gan gynnwys y Grant Adsefydlu Anabledd Dysgu a'r cyllid ar gyfer addysg anghenion addysgol arbennig ôl-16. Ar ôl addasu ar gyfer y naill ffactor a'r llall, mae'r cyllid yn cynyddu 1.5%, o gymharu â'r cynnydd dangosol o 1.3% i'r setliad.[30]

Mae'r cynnydd canrannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd, lle ceir cynnydd o £5.3 miliwn, neu 3.1%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 0.6%. Mae hyn oherwydd cynnydd o'r un swm yn y cam gweithredu *Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd*. Nid oes eglurhad ar gyfer y cynnydd

---

[30]Llywodraeth Cymru, ***Setliad Refeniw a Chyfalaf Dros Dro Llywodraeth Leol 2013-14, Llythyr i'r Awdurdodau Lleol***, Hydref 2012, [fel ar 30 Hydref 2012]

hwn oherwydd ei fod yn cyd-fynd â'r cynlluniau dangosol a gyhoeddwyd y llynedd.

Mae'r gostyngiad ariannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA/cam gweithredu Teithio Cynaliadwy, lle ceir gostyngiad o £12.8 miliwn, neu 13.4%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 15.6%. Unwaith eto, ni cheir eglurhad am hyn oherwydd ei fod yn cyd-fynd â'r cynlluniau dangosol a gyhoeddwyd y llynedd, ar wahân i'r trosglwyddiad o £0.4 miliwn o'r cam gweithredu hwn i'r grant cymorth refeniw mewn perthynas â chostau'r Cynllun Bathodyn Glas.

Mae'r gostyngiad ariannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA/cam gweithredu Gwella Diogelwch ar y Ffyrdd, lle ceir gostyngiad o £1 filiwn, neu 17.5%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 19.5%. Unwaith eto, nid oes eglurhad ar gyfer y cynnydd hwn oherwydd ei fod yn cyd-fynd â'r cynlluniau dangosol a gyhoeddwyd y llynedd.

DEL cyfalaf

- Yn gostwng £16.8 miliwn neu 6.2% (gostyngiad o 8.5% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £8.9 miliwn, neu 3.3% (gostyngiad o 1.7% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Mae'r unig gynnydd yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA/cam gweithredu Buddsoddi Mewn Ffyrdd a Rheilffyrdd, lle ceir cynnydd o £11.2 miliwn, neu 11.6%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 8.9%. Mae hyn yn debygol o fod yn gysylltiedig â'r dyraniadau ychwanegol i'r cam gweithredu hwn o'r cronfeydd wrth gefn, fel y dangosir yn **nhabl 18.**

Mae'r gostyngiad mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Gwella a Chynnal a Chadw'r Seilwaith Ffyrdd Lleol, lle ceir gostyngiad o £14.5 miliwn, neu 51.4%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 52.6%. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod y cam gweithredu *Gwella a Chynnal a Chadw'r Seilwaith Ffyrdd Lleol,* yn gostwng o £12.8 miliwn yn 2012-13 i sero o 2013-14 ymlaen. Eglurodd y Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau i'r Pwyllgor Menter a Busnes fod y cam gweithredu hwn wedi darparu arian ar gyfer y grant trafnidiaeth leol yn flaenorol, i gefnogi prosiectau ar gyfer ffyrdd lleol, ac nad oedd hyn ar gael bellach ar gyfer prosiectau newydd. Bwriedir y bydd prosiectau o'r fath yn cael eu hariannu drwy'r Fenter Benthyca Llywodraeth Leol. O dan y fenter hon, mae Llywodraeth Cymru yn darparu ffrwd o refeniw y gall awdurdodau

lleol ei defnyddio i dalu costau benthyca arian ar gyfer prosiectau cyfalaf o'r fath ar ffyrdd lleol. [31]

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- Yn cynyddu £1 filiwn neu 2.0% (gostyngiad o 0.5% mewn termau real) yn 2013-14 o'i gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £2 filiwn, neu 4.0% (gostyngiad o 1.0% mewn termau real) dros gyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

---

[31] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Cofnod y Trafodion, 11 Hydref 2012 [nid oedd y linc ar gael pan luniwyd y ddogfen hon]

Tabl 19: Newidiadau yn y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Cyllid Llywodraeth Leol	4,239,269	4,325,747	4,352,147	86,478	2.0	112,878	2.7	-19,028	-0.4	-96,833	-2.3
Cefnogi Cymunedau a Phobl	53,963	52,064	52,064	-1,899	-3.5	-1,899	-3.5	-3,169	-5.9	-4,408	-8.2
Cymunedau mwy diogel	16,551	16,701	16,701	150	0.9	150	0.9	-257	-1.6	-655	-4.0
Gwella Gwasanaethau, Cydweithio a Democratiaeth	41,896	40,979	40,979	-917	-2.2	-917	-2.2	-1,916	-4.6	-2,892	-6.9
Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol	15,190	14,461	14,461	-729	-4.8	-729	-4.8	-1,082	-7.1	-1,426	-9.4
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru	2,722	2,591	2,591	-131	-4.8	-131	-4.8	-194	-7.1	-256	-9.4
Estyn	12,968	12,364	12,364	-604	-4.7	-604	-4.7	-906	-7.0	-1,200	-9.3
Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd	168,951	174,212	173,574	5,261	3.1	4,623	2.7	1,012	0.6	-3,741	-2.2
Gwasanaethau rheilffyrdd ac awyr	173,971	173,179	173,179	-792	-0.5	-792	-0.5	-5,016	-2.9	-9,137	-5.3
Teithio cynaliadwy	95,091	82,302	83,685	-12,789	-13.4	-11,406	-12.0	-14,796	-15.6	-15,438	-16.2
Gwella diogelwch ar y ffyrdd	5,716	4,717	4,713	-999	-17.5	-1,003	-17.5	-1,114	-19.5	-1,230	-21.5
CYFANSWM REFENIW	**4,826,288**	**4,899,317**	**4,926,458**	**73,029**	**1.5**	**100,170**	**2.1**	**-46,467**	**-1.0**	**-137,214**	**-2.8**
DEL CYFALAF											
Cyllid Llywodraeth Leol	20,000	20,000	20,000	0	0.0	0	0.0	-488	-2.4	-964	-4.8
Cefnogi Cymunedau a Phobl	14,774	10,950	10,950	-3,824	-25.9	-3,824	-25.9	-4,091	-27.7	-4,352	-29.5
Cymunedau mwy diogel	3,339	2,639	2,639	-700	-21.0	-700	-21.0	-764	-22.9	-827	-24.8
Estyn	315	281	281	-34	-10.8	-34	-10.8	-41	-13.0	-48	-15.1
Gweithrediadau'r Rhwydwaith Traffyrdd a Chefnffyrdd	55,366	48,551	63,204	-6,815	-12.3	7,838	14.2	-7,999	-14.4	4,792	8.7
Buddsoddi mewn ffyrdd a rheilffyrdd	96,694	107,891	121,046	11,197	11.6	24,352	25.2	8,566	8.9	18,519	19.2
Teithio cynaliadwy	43,826	41,640	39,532	-2,186	-5.0	-4,294	-9.8	-3,202	-7.3	-6,199	-14.1
Gwella a chynnal a chadw'r seilwaith ffyrdd lleol	28,137	13,667	13,667	-14,470	-51.4	-14,470	-51.4	-14,803	-52.6	-15,129	-53.8
Gwella diogelwch ar y ffyrdd	6,900	6,900	6,900	0	0.0	0	0.0	-168	-2.4	-332	-4.8
CYFANSWM CYFALAF	**269,351**	**252,519**	**278,219**	**-16,832**	**-6.2**	**8,868**	**3.3**	**-22,991**	**-8.5**	**-4,538**	**-1.7**
AME											
Cyllid Llywodraeth Leol	20,717	24,488	24,488	3,771	18.2	3,771	18.2	3,174	15.3	2,591	12.5
Gwella Cysylltedd Domestig (Rhanbarthol a Chenedlaethol)	30,668	27,918	28,946	-2,750	-9.0	-1,722	-5.6	-3,431	-11.2	-3,117	-10.2
CYFANSWM AME	**51,385**	**52,406**	**53,434**	**1,021**	**2.0**	**2,049**	**4.0**	**-257**	**-0.5**	**-526**	**-1.0**
DEL Refeniw	4,826,288	4,899,317	4,926,458	73,029	1.5	100,170	2.1	-46,467	-1.0	-137,214	-2.8
DEL Cyfalaf	269,351	252,519	278,219	-16,832	-6.2	8,868	3.3	-22,991	-8.5	-4,538	-1.7
CYFANSWM DEL	**5,095,639**	**5,151,836**	**5,204,677**	**56,197**	**1.1**	**109,038**	**2.1**	**-69,458**	**-1.4**	**-141,753**	**-2.8**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	51,385	52,406	53,434	1,021	2.0	2,049	4.0	-257	-0.5	-526	-1.0
CYFANSWM LGC	**5,147,024**	**5,204,242**	**5,258,111**	**57,218**	**1.1**	**111,087**	**2.2**	**-69,715**	**-1.4**	**-142,278**	**-2.8**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a datchwyddwyr CMC Trysorlys EM (fel ym mis Medi 2012

8. Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth (BETS)

Mae'r adran hon yn nodi manylion am y ffigurau cyffredinol[32] ar gyfer y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol a wnaed ers cyhoeddi cynlluniau dangosol y llynedd, ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu/meysydd rhaglenni gwariant y MEG.

Mae'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth i gyfrif am **1.8%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

8.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 20** yn darparu manylion am y dyraniadau yn y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth ar lefel SPA o'u cymharu â chynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm DEL

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £10.6 miliwn, neu 4.0%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £9.2 miliwn, neu 3.5%.

Fel y dangosir yn **nhabl 21**, achoswyd y newidiadau hyn gan:

- drosglwyddiadau net o £2.1 filiwn o'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth yn 2013-14 a £0.8 miliwn yn 2014-15; a
- dyraniadau ychwanegol o £12.7 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn 2013-14 a £10 miliwn yn 2014-15.

DEL Refeniw

Bu trosglwyddiadau refeniw a oedd yn ymwneud â'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y gostyngiadau yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£2.1 filiwn (1.2%) yn 2013-14 a £0.8 miliwn (0.4%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 21** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **trosglwyddiad o £0.8 miliwn i'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth o Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig y Deyrnas Unedig** yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn ar gyfer y System Trwyddedu Symudiadau Anifeiliaid (caiff £0.6 miliwn ychwanegol ei drosglwyddo i'r MEG yn 2014-15).

[32] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

- **Mae £2.9 filiwn wedi cael ei throsglwyddo o'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu** yn 2013-14 ac £1.4 filiwn yn 2014-15. Mae'r trosglwyddiad hwn ar gyfer ad-daliadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed.

Ceir nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd rhwng y camau gweithredu yn y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Mae'r trosglwyddiadau hyn wedi'u nodi i adlewyrchu ailstrwythuro'r gyllideb i'w halinio'n well â chynlluniau gweithredu, a darparu ar gyfer rhaglenni gwyddoniaeth a dyraniadau ychwanegol i'r cyllideb Sectorau. Mae'r holl drosglwyddiadau hyn wedi'u nodi yn Atodiadau A a C i bapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Menter a Busnes.[33]

DEL Cyfalaf

Bu dyraniadau cyfalaf ychwanegol i'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth. Canlyniad net y cyfrifon hyn ar gyfer y cynnydd yn y DEL cyfalaf (yn erbyn cynlluniau dangosol) yw **£12.7 miliwn (16.0%) yn 2013-14 a £10 miliwn (12.6%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 21** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **£12.7 miliwn i brosiectau o'r Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog** yn 2013-14. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
  - £10 miliwn ar gyfer Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru; a
  - £2.7 filiwn ar gyfer Gwasanaethau Cefn Gwlad Ar-lein
- £10 miliwn i brosiectau sy'n gysylltiedig â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru[34] yn 2014-15. Mae'r dyraniad hwn yn gysylltiedig â Rhaglen Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru.

Ceir nifer o drosglwyddiadau cyfalaf hefyd rhwng y camau gweithredu yn y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Mae'r trosglwyddiadau hyn wedi'u nodi i adlewyrchu ailstrwythuro'r gyllideb i'w halinio'n well â chynlluniau gweithredu, a darparu ar gyfer rhaglenni gwyddoniaeth a dyraniadau ychwanegol i'r gyllideb Sectorau. Mae'r holl drosglwyddiadau hyn wedi'u nodi yn Atodiadau A a C i bapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Menter a Busnes.[35]

---

[33] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth, ***E+B(4)-30-12 Papur 1 - Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-2014***, **Atodiad A** ac **Atodiad C**, 11 Hydref 2011 [fel ar 21 Hydref 2011]
[34] Llywodraeth Cymru, ***Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi***, 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[35] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth, ***E+B(4)-30-12 Papur 1 - Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-2014***, **Atodiad A** ac **Atodiad C**, 11 Hydref 2011 [fel ar 21 Hydref 2011]

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae'r AME ar gyfer 2013-14 wedi gostwng £21.4 miliwn, neu 51.7%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau hefyd wedi gostwng £21.4 miliwn, neu 51.7%. Mae hyn oherwydd amgylchiadau cyfredol a dangosol yn y farchnad a'u heffaith ar y goblygiadau mewn perthynas ag amhariadau ar y portffolio eiddo, mentrau ar y cyd a buddsoddiadau.

Tabl 20: Newidiadau yn y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW								
Sectorau a busnes	43,856	43,856	55,872	55,324	12,016	27.4	11,468	26.1
Gwyddoniaeth ac Arloesi	5,800	5,800	14,269	14,895	8,469	146.0	9,095	156.8
Cyllid rhanbarthol	2,005	2,005	0	0	-2,005	-100.0	-2,005	-100.0
Cyllid Cymru	4,102	4,102	0	0	-4,102	-100.0	-4,102	-100.0
Digwyddiadau mawr	3,897	3,897	4,740	4,740	843	21.6	843	21.6
Marchnata	2,815	2,815	0	0	-2,815	-100.0	-2,815	-100.0
Seilwaith	23,571	23,571	20,642	22,171	-2,929	-12.4	-1,400	-5.9
Strategaeth a Rhaglenni Corfforaethol	4,918	4,918	10,138	10,060	5,220	106.1	5,142	104.6
Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru	1,522	1,522	1,522	1,522	0	0.0	0	0.0
Materion gwledig	79,316	79,316	75,116	74,916	-4,200	-5.3	-4,400	-5.5
Twristiaeth	12,626	12,626	0	0	-12,626	-100.0	-12,626	-100.0
CYFANSWM REFENIW	**184,428**	**184,428**	**182,299**	**183,628**	**-2,129**	**-1.2**	**-800**	**-0.4**
DEL CYFALAF								
Sectorau a busnes	43,711	43,711	46,519	46,144	2,808	6.4	2,433	5.6
Gwyddoniaeth ac Arloesi	300	300	2,613	2,979	2,313	771.0	2,679	893.0
Cyllid rhanbarthol	995	995	0	0	-995	-100.0	-995	-100.0
Cyllid Cymru	1,500	1,500	0	0	-1,500	-100.0	-1,500	-100.0
Seilwaith	18,456	18,456	28,456	28,456	10,000	54.2	10,000	54.2
Strategaeth a Rhaglenni Corfforaethol	372	372	59	68	-313	-84.1	-304	-81.7
Materion gwledig	11,723	11,723	14,423	11,723	2,700	23.0	0	0.0
Twrisitiaeth	2,313	2,313	0	0	-2,313	-100.0	-2,313	-100.0
CYFANSWM CYFALAF	**79,370**	**79,370**	**92,070**	**89,370**	**12,700**	**16.0**	**10,000**	**12.6**
AME								
Seilwaith	41,402	41,402	20,000	20,000	-21,402	-51.7	-21,402	-51.7
CYFANSWM AME	**41,402**	**41,402**	**20,000**	**20,000**	**-21,402**	**-51.7**	**-21,402**	**-51.7**
DEL Refeniw	184,428	184,428	182,299	183,628	-2,129	-1.2	-800	-0.4
DEL Cyfalaf	79,370	79,370	92,070	89,370	12,700	16.0	10,000	12.6
CYFANSWM DEL	**263,798**	**263,798**	**274,369**	**272,998**	**10,571**	**4.0**	**9,200**	**3.5**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	41,402	41,402	20,000	20,000	-21,402	-51.7	-21,402	-51.7
CYFANSWM BETS	**305,200**	**305,200**	**294,369**	**292,998**	**-10,831**	**-3.5**	**-12,202**	**-4.0**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 21: Trosglwyddiadau i'r/o'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
Y DU: DEFRA	-0.8	-0.6	BETS: Diwallu anghenion cymunedau gwledig a mesur y camau a gymerir gan Lywodraeth Cymru ynghylch cefn gwlad	0.8	0.6	Trosglwyddiad o'r DU ar gyfer y System Trwyddedu Symudiadau Anifeiliaid
BETS: Darparu Seilwaith TGCh	-2.9	-1.4	CSA: Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed	2.9	1.4	Ad-dalu prosiectau Buddsoddi i Arbed
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG BETS	**2013-14**					**-2.1**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG BETS	**2014-15**					**-0.8**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-10.0		BETS: Darparu Seilwaith TGCh	10.0		Rhaglen Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-2.7		BETS: Darparu'r rhaglenni o fewn y Cynllun Datblygu Gwledig	2.7		Gwasanaethau gwledig ar-lein
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP		-10.0	BETS: Darparu Seilwaith TGCh		10.0	Rhaglen Band Eang y Genhedlaeth Nesaf i Gymru
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG BETS	**2013-14**					**12.7**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG BETS	**2014-15**					**10.0**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG BETS	**2013-14**					**10.6**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG BETS	**2014-15**					**9.2**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

8.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **Tabl 22** yn darparu gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig yn y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth ar lefel SPA, ac yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus yn ystod cyfnod y gyllideb mewn termau arian parod ac mewn termau real.

Cyfanswm DEL

- Yn gostwng £0.9 miliwn neu 0.3% (gostyngiad o 2.7% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £2.2 filiwn, neu 0.8% (gostyngiad o 5.6% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL Refeniw

- Yn cynyddu £5.4 miliwn neu 3.1% (cynnydd o 0.6% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £6.8 miliwn, neu 3.8% (gostyngiad o 1.2% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y cynnydd ariannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA Sectorau a Busnes, lle ceir cynnydd o £5.2 miliwn, neu 10.2%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 7.5%. Mae'n debygol mai'r rheswm dros hyn yw ailstrwythuro'r gyllideb Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth i'w halinio'n well â chynlluniau gweithredu a throsglwyddiadau i ddarparu cyllid ychwanegol i'r cyllideb Sectorau fel y nodir yn Atodiadau A a C i bapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Menter a Busnes.[36]

Ceir y cynnydd canrannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA Gwyddoniaeth ac Arloesi, lle ceir cynnydd o £3.6 miliwn, neu 33.9%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 30.6%. Unwaith eto, mae'n debygol mai'r rheswm dros hyn yw ailstrwythuro'r gyllideb Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth i'w halinio'n well â chynlluniau gweithredu a throsglwyddiadau i ddarparu ar gyfer rhaglenni gwyddoniaeth fel y nodir yn Atodiadau A a C i bapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Menter a Busnes.[37]

Ceir y gostyngiad mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Strategaeth a Rhaglenni Corfforaethol, lle ceir gostyngiad o £2.3 filiwn, neu 18.8%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o

---

[36] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth, ***E+B(4)-30-12 Papur 1 - Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-2014***, **Atodiad A** ac **Atodiad C**, 11 Hydref 2011 [fel ar 21 Hydref 2011]

[37] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth, ***E+B(4)-30-12 Papur 1 - Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-2014***, **Atodiad A** ac **Atodiad C**, 11 Hydref 2011 [fel ar 21 Hydref 2011]

20.7%. Ni roddir eglurhad penodol am hyn. Fodd bynnag, mae'n ymddangos mai gostyngiad mewn tri phrif gam gweithredu sydd i gyfrif am hyn: gostyngiad o £0.6 miliwn yn y cam gweithredu *Rhaglenni Corfforaethol*; gostyngiad o £1.3 filiwn yn y cam gweithredu *Cyllid Cymru*; a gostyngiad o £0.4 miliwn yn y cam gweithredu *Rhaglenni Strategaeth*.

DEL Cyfalaf

- Yn gostwng £6.3 miliwn neu 6.4% (gostyngiad o 8.7% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £9 miliwn, neu 9.1% (gostyngiad o 13.5% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y cynnydd ariannol a chanrannol mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yn y SPA Seilwaith, lle ceir cynnydd o £17.4 miliwn, neu dros 100%. Mae hyn yn debygol o fod yn gysylltiedig â'r dyraniadau ychwanegol i'r cam gweithredu *Gweithredu Seilwaith TGCh* o gronfeydd cyfalaf fel y dangosir yn **nhabl 21** ynghyd â chynnydd o tua £7 miliwn a oedd wedi'i gynllunio eisoes pan gyhoeddwyd y cynlluniau dangosol y llynedd.

Ceir y gostyngiad ariannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA Rhaglenni Strategaeth a Rhaglenni Corfforaethol, lle ceir gostyngiad o £1.9 filiwn, neu 96.9%. Ni roddir eglurhad penodol am hyn. Fodd bynnag, roedd cynlluniau dangosol a gyhoeddwyd y llynedd yn dangos gostyngiad a gynlluniwyd ymlaen llaw o £1.5 filiwn. Yn ogystal, bu gostyngiad pellach o £0.3 miliwn yn y cam gweithredu *Rhaglenni Corfforaethol* o ganlyniad i ailstrwythuro'r gyllideb Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth i'w halinio'n well â chynlluniau gweithredu a throsglwyddiadau i ddarparu cyllid ychwanegol i'r gyllideb Sectorau fel y nodir yn Atodiad C i bapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Menter a Busnes.[38]

Ceir y gostyngiad mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yn y SPA Sectorau a Busnes, lle ceir gostyngiad o £22.3 miliwn, neu 32.4%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 34.1%. Ni roddir eglurhad am hyn oherwydd ei fod yn cyd-fynd â'r cynlluniau dangosol a gyhoeddwyd y llynedd i leihau'r SPA hwn gan £25 miliwn (yn bennaf mewn perthynas â cham gweithredu *y Gronfa Fuddsoddi Sengl Etifeddol*), wedi'i wrthbwyso

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- Yn gostwng £21.4 miliwn neu 51.7% (gostyngiad o 52.9% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.

[38] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth, ***E+B(4)-30-12 Papur 1 - Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-2014***, **Atodiad A** ac **Atodiad C**, 11 Hydref 2011 [fel ar 21 Hydref 2011]

- Yn gostwng £21.4 miliwn, neu 51.7% (gostyngiad o 54.0% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Tabl 22: Newidiadau yn y MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Sectorau a busnes	50,722	55,872	55,324	5,150	10.2	4,602	9.1	3,787	7.5	1,936	3.8
Gwyddoniaeth ac Arloesi	10,656	14,269	14,895	3,613	33.9	4,239	39.8	3,265	30.6	3,521	33.0
Cyllid rhanbarthol	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Cyllid Cymru	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Digwyddiadau mawr	4,831	4,740	4,740	-91	-1.9	-91	-1.9	-207	-4.3	-319	-6.6
Marchnata	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Seilwaith	22,415	20,642	22,171	-1,773	-7.9	-244	-1.1	-2,276	-10.2	-1,312	-5.9
Strategaeth a Rhaglenni Corfforaethol	12,478	10,138	10,060	-2,340	-18.8	-2,418	-19.4	-2,587	-20.7	-2,903	-23.3
Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru	1,522	1,522	1,522	0	0.0	0	0.0	-37	-2.4	-73	-4.8
Materion gwledig	74,246	75,116	74,916	870	1.2	670	0.9	-962	-1.3	-2,940	-4.0
Twristiaeth	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM REFENIW	**176,870**	**182,299**	**183,628**	**5,429**	**3.1**	**6,758**	**3.8**	**983**	**0.6**	**-2,090**	**-1.2**
DEL CYFALAF											
Sectorau a busnes	68,832	46,519	46,144	-22,313	-32.4	-22,688	-33.0	-23,448	-34.1	-24,911	-36.2
Gwyddoniaeth ac Arloesi	1,107	2,613	2,979	1,506	136.0	1,872	169.1	1,442	130.3	1,728	156.1
Cyllid rhanbarthol	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Cyllid Cymru	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Seilwaith	11,031	28,456	28,456	17,425	158.0	17,425	158.0	16,731	151.7	16,054	145.5
Strategaeth a Rhaglenni Corfforaethol	1,917	59	68	-1,858	-96.9	-1,849	-96.5	-1,859	-97.0	-1,852	-96.6
Materion gwledig	15,469	14,423	11,723	-1,046	-6.8	-3,746	-24.2	-1,398	-9.0	-4,311	-27.9
Twristiaeth	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM CYFALAF	**98,356**	**92,070**	**89,370**	**-6,286**	**-6.4**	**-8,986**	**-9.1**	**-8,532**	**-8.7**	**-13,292**	**-13.5**
AME											
Seilwaith	41,402	20,000	20,000	-21,402	-51.7	-21,402	-51.7	-21,890	-52.9	-22,366	-54.0
CYFANSWM AME	**41,402**	**20,000**	**20,000**	**-21,402**	**-51.7**	**-21,402**	**-51.7**	**-21,890**	**-52.9**	**-22,366**	**-54.0**
DEL Refeniw	176,870	182,299	183,628	5,429	3.1	6,758	3.8	983	0.6	-2,090	-1.2
DEL Cyfalaf	98,356	92,070	89,370	-6,286	-6.4	-8,986	-9.1	-8,532	-8.7	-13,292	-13.5
CYFANSWM DEL	**275,226**	**274,369**	**272,998**	**-857**	**-0.3**	**-2,228**	**-0.8**	**-7,549**	**-2.7**	**-15,383**	**-5.6**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	41,402	20,000	20,000	-21,402	-51.7	-21,402	-51.7	-21,890	-52.9	-22,366	-54.0
CYFANSWM BETS	**316,628**	**294,369**	**292,998**	**-22,259**	**-7.0**	**-23,630**	**-7.5**	**-29,439**	**-9.3**	**-37,748**	**-11.9**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a **dadchwyddwyr CMC** Trysorlys Ei Mawrhydi (fel ym mis Medi 2012)

9. Addysg a Sgiliau (E&S)

Mae'r adran hon yn nodi manylion am y ffigurau cyffredinol[39] ar gyfer y MEG Addysg a Sgiliau, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol a wnaed ers cyhoeddi cynlluniau dangosol y llynedd, ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu/meysydd rhaglenni gwariant y MEG.

Mae'r MEG Addysg a Sgiliau i gyfrif am **12.5%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

9.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 23** yn dangos y manylion am y dyraniadau yn y MEG Addysg a Sgiliau ar lefel SPA o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm DEL

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £12.3 miliwn, neu 0.7%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi gostwng £10.8 miliwn, neu 0.6%.

Fel y dangosir yn **nhabl 24**, achoswyd y newidiadau hyn gan:

- effaith net trosglwyddiadau o £21 miliwn o'r MEG Addysg a Sgiliau yn 2013-14 a £20.8 miliwn yn 2014-15; a
- dyraniadau ychwanegol o £33.3 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn 2013-14 a £10 miliwn yn 2014-15.

DEL Refeniw

Bu nifer o ddyraniadau refeniw ychwanegol i'r MEG Addysg a Sgiliau o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, yn sgîl trosglwyddiadau o brif grwpiau gwariant eraill. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y gostyngiadau yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£21 miliwn (1.2%) yn 2013-14 a £20.8 miliwn (1.2%) yn 2014-15.** Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 24** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **Trosglwyddiad o £2.1 filiwn i'r MEG Addysg a Sgiliau o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14. Diben y trosglwyddiad hwn yw talu costau Prifysgol Caerdydd i ddarparu hyfforddiant meddygol a deintyddol. Ceir trosglwyddiad tebyg o £2.3 filiwn yn 2014-15.

[39] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

- **Mae £21.8 miliwn wedi cael ei drosglwyddo o'r MEG Addysg a Sgiliau i'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau** yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â throsglwyddo'r cyfrifoldeb dros y Fenter Brecwast am Ddim Mewn Ysgolion, Blas am Oes a Chwnsela mewn Ysgolion o dan y *Bil Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru)*. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.
- **Mae £1.3 filiwn wedi cael ei throsglwyddo o'r MEG Addysg a Sgiliau i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu** yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â chostau gweinyddol Bwrdd yr Iaith Gymraeg, a ddiddymwyd yn gynharach yn y flwyddyn. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

Ceir nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd rhwng y camau gweithredu yn y MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Ceir rhagor o fanylion am y trosglwyddiadau hyn ym mhapur y Gweinidogion i'r Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc[40] a'r Pwyllgor Menter a Busnes.[41]

DEL Cyfalaf

Bu dyraniadau cyfalaf ychwanegol i'r MEG Addysg a Sgiliau. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL cyfalaf (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£33.3 miliwn (23.2%) yn 2013-14 a £10 miliwn (7.0%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae tabl 24 yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **£15 miliwn i brosiectau sy'n gysylltiedig â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru**[42] yn 2013-14 a £10 miliwn yn 2014-15. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £15 miliwn yn 2013-14 i alluogi cyflymu cynlluniau o dan y rhaglen Ysgolion ar gyfer yr Unfed Ganrif ar Hugain; a
    - £10 miliwn yn 2014-15 i gyflymu'r gwaith ar gampws Addysg Bellach ôl-16 newydd i Goleg Caerdydd a'r Fro yng nghanol dinas Caerdydd.
- **£18.3 miliwn i brosiectau o'r Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog** yn 2013-14. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £7 miliwn i ehangu ac ailwampio ysgolion uwchradd, ac adeiladu ysgolion newydd, yn ardal Dinefwr yn Sir Gaerfyrddin;

---

[40] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc, Papur gan y Gweinidog Addysg a Sgiliau a'r Dirprwy Weinidog Sgiliau, Addysg a Sgiliau *CYP(4)-28-12 Papur 1: Cyllideb Ddrafft 2013-14*, hefyd Atodiad 1 i'r papur, 10 Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[41] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Addysg a Sgiliau a'r Dirprwy Weinidog Sgiliau, *E+B(4)-31-12 Papur 1: Cyllideb Ddrafft 2013-14*, hefyd Atodiad 1 i'r papur, 17 Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[42] Llywodraeth Cymru, *Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi*, 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

- £2.1 filiwn ar gyfer prosiect Porth y Cymoedd i adeiladu ysgol newydd yn Nhondu, Pen-y-bont ar Ogwr;
- £3 miliwn ar gyfer prosiect Ardal Ddysgu Merthyr;
- £4.7 miliwn ar gyfer prosiect Ysgol y Bont ar Ynys Môn i adeiladu ysgol 'werdd' newydd; ac
- £1.5 filiwn ar gyfer ysgol Gymraeg newydd yn Wrecsam.

O edrych ar y tablau dyrannu gwariant,[43] mae'n ymddangos bod trosglwyddiad cyfalaf o £0.1 miliwn hefyd yn y MEG, o gam gweithredu yr Iaith Gymraeg i gam gweithredu yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG. Nid yw'r trosglwyddiad hwn wedi'i nodi yn nogfennau'r gyllideb nac yn y papurau gan y Gweinidogion.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae'r AME ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £15.6 miliwn, neu 9.7%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £29.8 miliwn, neu 19.5%. Mae hyn yn gwbl gysylltiedig â'r rhagolygon diweddaraf ar gyfer benthyciadau gan fyfyrwyr, sydd wedi'u harwain gan alw ac sy'n cael eu heffeithio gan gyfraddau llog.

---

[43] Llywodraeth Cymru, ***Dyraniadau o Gyllideb Ddrafft 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

Tabl 23: Newidiadau yn y MEG Addysg a Sgiliau ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW								
Safonau Addysg a Hyfforddiant	1,186,719	1,191,319	1,184,252	1,189,052	-2,467	-0.2	-2,267	-0.2
Gweithlu â sgiliau	77,039	77,039	81,403	81,403	4,364	5.7	4,364	5.7
Lles Economaidd a Chymdeithasol a Lleihau Anghydraddoldeb	401,605	404,640	379,019	382,054	-22,586	-5.6	-22,586	-5.6
Y Gymraeg	26,455	26,455	25,076	25,076	-1,379	-5.2	-1,379	-5.2
Darparu Cymorth	3,006	3,006	4,049	4,049	1,043	34.7	1,043	34.7
CYFANSWM REFENIW	**1,694,824**	**1,702,459**	**1,673,799**	**1,681,634**	**-21,025**	**-1.2**	**-20,825**	**-1.2**
DEL CYFALAF	143,734	143,734	177,134	153,834	33,400	23.2	10,100	7.0
Addysg a Sgiliau Hyfforddi	100	100	0	0	-100	-100.0	-100	-100.0
Y Gymraeg	**143,834**	**143,834**	**177,134**	**153,834**	**33,300**	**23.2**	**10,000**	**7.0**
CYFANSWM CYFALAF								
AME								
Lles Economaidd a Chymdeithasol a Lleihau Anghydraddoldeb	161,285	153,310	176,869	183,149	15,584	9.7	29,839	19.5
CYFANSWM AME	**161,285**	**153,310**	**176,869**	**183,149**	**15,584**	**9.7**	**29,839**	**19.5**
DEL Refeniw	1,694,824	1,702,459	1,673,799	1,681,634	-21,025	-1.2	-20,825	-1.2
DEL Cyfalaf	143,834	143,834	177,134	153,834	33,300	23.2	10,000	7.0
CYFANSWM DEL	**1,838,658**	**1,846,293**	**1,850,933**	**1,835,468**	**12,275**	**0.7**	**-10,825**	**-0.6**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	161,285	153,310	176,869	183,149	15,584	9.7	29,839	19.5
CYFANSWM E&S	**1,999,943**	**1,999,603**	**2,027,802**	**2,018,617**	**27,859**	**1.4**	**19,014**	**1.0**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 24: Trosglwyddiadau i'r/o'r MEG Addysg a Sgiliau

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
HSSC: Cefnogi Addysg a Hyfforddiant yng Ngweithlu'r GIG	-2.1	-2.3	E&S: Addysg uwch	2.1	2.3	Taliadau i Brifysgol Caerdydd ar gyfer hyfforddiant meddygol a deintyddol.
E&S: Lles Plant a Phobl Ifanc	-21.8	-21.8	LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	21.8	21.8	Ar gyfer y fenter Brecwast am Ddim mewn Ysgolion, Blas am Oes a Chwnsela mewn Ysgolion mewn perthynas â'r Bil Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru).
E&S: Y Gymraeg	-1.3	-1.3	CSA: Costau staffio	1.3	1.3	Trosglwyddiadau rheolaidd i dalu costau gweinyddol Bwrdd yr Iaith Gymraeg a gafodd ei ddiddymu yn gynharach yn y flwyddyn.
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG E&S	**2013-14**					**-21.0**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG E&S	**2014-15**					**-20.8**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-15.0		E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG	15.0		Cyflymu'r broses o gyflwyno amryw o gynlluniau o dan y rhaglen Ysgolion ar gyfer yr Unfed Ganrif ar Hugain
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-7.0		E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG	7.0		Estyn, adnewyddu ac adeiladu o'r newydd ysgolion uwchradd yn rhanbarth Dinefwr yn Sir Gaerfyrddin
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-2.1		E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG	2.1		Prosiect Porth y Cymoedd i adeiladu ysgol newydd yn ardal Ton-du ym Mhen-y-bont ar Ogwr
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-3.0		E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG	3.0		Prosiect Ardal Ddysgu Merthyr Tudful
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-4.7		E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG	4.7		Prosiect Ysgol y Bont yn Ynys Môn
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-1.5		E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG	1.5		Ysgol gyfrwng Cymraeg newydd yn Wrecsam
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP		-10.0	E&S: Yr Ystâd a'r Ddarpariaeth TG		10.0	Campws Addysg Bellach ôl-16 newydd ar gyfer Coleg Caerdydd a'r Fro
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG E&S	**2013-14**					**33.3**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG E&S	**2014-15**					**10.0**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG E&S	**2013-14**					**12.3**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG E&S	**2014-15**					**-10.8**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

9.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **Tabl 25** yn darparu gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig yn y MEG Addysg a Sgiliau ar lefel SPA, ac yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus yn ystod cyfnod y gyllideb mewn termau arian parod ac mewn termau real.

Cyfanswm DEL

- Yn gostwng £3.9 miliwn neu 0.2% (gostyngiad o 2.6% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £19.4 miliwn, neu 1.0% (gostyngiad o 5.8% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL Refeniw

- Yn gostwng £2.7 filiwn neu 0.2% (gostyngiad o 2.6% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £5.1 miliwn, neu 0.3% (gostyngiad o 4.5% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y cynnydd mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Safonau Addysg a Hyfforddiant, lle ceir cynnydd o £17.3 miliwn, neu 1.5%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 1.0%. Gellir gweld bod hyn yn gysylltiedig â nifer o newidiadau o fewn y SPA,[44] a'r prif newidiadau yw:

- cam gweithredu *Llythrennedd a Rhifedd*: yn cynyddu £2 filiwn, fel y nodir mewn cynlluniau dangosol;
- cam gweithredu *y Cwricwlwm*: yn cynyddu £2.4 filiwn, fel y nodir mewn cynlluniau dangosol ond gyda gostyngiad net o £0.9 miliwn;
- cam gweithredu *Cymwysterau*: yn gostwng £3.8 miliwn oherwydd arbedion rheolaidd a nodwyd yn ystod adolygiad o gyllidebau;
- cam gweithredu *Addysg Ôl-16*: yn cynyddu £7.1 miliwn, o ganlyniad i drosglwyddiadau yn y MEG;
- cam gweithredu *Strwythurau Addysg*: yn gostwng £1 filiwn oherwydd arbedion rheolaidd a nodwyd yn ystod adolygiad o gyllidebau;
- cam gweithredu *Safonau Addysg*: yn cynyddu £6.6 miliwn oherwydd cynnydd ers cynlluniau blaenorol a nodwyd drwy arbedion effeithlonrwydd; a
- cam gweithredu *Grant Amddifadedd Disgyblion*: yn cynyddu £4.3 miliwn, sy'n gynnydd o £1.4 filiwn ers y cynlluniau dangosol.

---

[44] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Addysg a Sgiliau a'r Dirprwy Weinidog Sgiliau, ***E+B(4)-31-12 Papur 1: Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

Ceir y gostyngiad ariannol mwyaf yn 2013-14 yn y SPA Lles Economaidd a Chymdeithasol a Lleihau Anghydraddoldeb, lle ceir gostyngiad o £11.7 miliwn, neu 3.0%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 5.4%. Gellir gweld bod hyn yn gysylltiedig â nifer o newidiadau o fewn y SPA, [45] a'r prif newidiadau yw:

- cam gweithredu *Cyfleoedd Mynediad*: yn gostwng £5 miliwn i sero. Ni roddir eglurhad penodol am y newid hwn. Mae papur y Gweinidog i'r Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc[46] yn cyfeirio at adolygiad o gyllidebau a arweiniodd at nifer o newidiadau gyda'r bwriad o ganolbwyntio adnoddau ar leihau nifer y bobl ifanc nad ydynt mewn cyflogaeth neu hyfforddiant. Gan mai'r unig Llinell Wariant yn y Gyllideb (BEL)[47] yn y cam gweithredu hwn yw *Cefnogi Pobl Ifanc*, gallai hyn gyfeirio at drosglwyddiad o'r fath.
- cam gweithredu *Lles Plant a Phobl Ifanc*: yn gostwng £15.3 miliwn. Y rheswm dros hyn yw trosglwyddiad rheolaidd o £21.8 miliwn i'r grant cynnal refeniw (fel y dangosir yn **nhabl 24**), sy'n gwrthbwyso cynnydd o £4.2 miliwn i fynd i'r afael â phwysau mewn perthynas â myfyrwyr sydd ag anawsterau dysgu mewn Addysg Bellach, sydd wedi'i gyllido o arbedion effeithlonrwydd ar draws y MEG. Cafodd cynnydd pellach o £2.3 filiwn ei gynnwys mewn cynlluniau dangosol;
- cam gweithredu *Cymorth i Ddysgwyr Ôl-16*: yn cynyddu £8 miliwn, yn unol â chynlluniau dangosol blaenorol; a
- cham gweithredu *Ennyn Diddordeb Disgyblion* : yn cynyddu £0.6 miliwn, yn unol â chynlluniau dangosol blaenorol.

Ceir y cynnydd canrannol mwyaf yn 2013-14 yn y SPA Gweithlu â Sgiliau, lle ceir gostyngiad o £8.2 miliwn, neu 9.2%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 11.4%. Gellir gweld bod hyn yn gysylltiedig â nifer o newidiadau o fewn y SPA, [48] a'r prif newidiadau yw:

- cam gweithredu *Cyflogaeth a Sgiliau*: yn gostwng £3.3 miliwn, yn rhannol oherwydd trosglwyddiadau ac ailstrwythuro'r gyllideb i'w halinio'n well â'r rhaglen lywodraethu. Hefyd, yn 2012-13 cafodd £7.2 miliwn ei ddyrannu yn y

[45] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Addysg a Sgiliau a'r Dirprwy Weinidog Sgiliau, ***E+B(4)-31-12 Papur 1: Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

[46] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc, ***CYP(4)-27-12 Papur 1 - Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-2014*** ac **Atodiad 1** 10 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

[47] **Llinell wariant yn y gyllideb (BEL)** - rhennir cyllideb Llywodraeth Cymru yn sawl lefel o fanylder at ddibenion monitro a rheoli. Llinellau gwariant yn y gyllideb yw'r lefel isaf o fanylder, o dan y camau gweithredu. Ni chaiff llinellau gwariant yn y gyllideb eu cyhoeddi yn nogfennau'r gyllideb fel mater o drefn, ond cânt eu darparu'n aml mewn papurau gan y Gweinidogion i Bwyllgorau'r Cynulliad.

[48] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Menter a Busnes, Papur gan y Gweinidog Addysg a Sgiliau a'r Dirprwy Weinidog Sgiliau, ***E+B(4)-31-12 Papur 1: Cynigion Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 17 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

cam gweithredu hwn ar gyfer y Rhaglen Recriwtiaid Ifanc a Sgiliau Twf Cymru. Ni fydd hyn y digwydd eto yn 2013-14 nac mewn blynyddoedd i ddod;

- cam gweithredu *Ymgysylltiad a Chyflogaeth Pobl Ifanc*: yn cynyddu £1.1 filiwn. Dyma ganlyniad net trosglwyddiadau yn y MEG; a

  cham gweithredu *Dewis Addysg a Gyrfa*: yn gostwng £6 miliwn, yn unol â chynlluniau dangosol blaenorol i sicrhau arbedion drwy ad-drefnu dulliau gweithredu'r Gwasanaeth Gyrfaoedd.

DEL Cyfalaf

- Yn gostwng £1.2 filiwn neu 0.7% (gostyngiad o 3.1% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £24.5 miliwn, neu 13.7% (gostyngiad o 17.9% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Yr unig newid yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yw gostyngiad yn y SPA Sgiliau Addysg a Hyfforddi, lle ceir gostyngiad o £1.2 filiwn, neu 0.7%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 3.1%. Ceir y gostyngiad o flwyddyn i flwyddyn hwn er gwaethaf y dyraniadau ychwanegol o £33.3 miliwn ar ben y cynlluniau dangosol (fel y dangosir yn **nhabl 24**).

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- Yn gostwng £1.4 filiwn neu 0.8% (gostyngiad o 3.2% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £4.8 miliwn, neu 2.7% (gostyngiad o 2.2% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Tabl 25: Newidiadau yn y MEG Addysg a Sgiliau o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Safonau Addysg a Hyfforddiant	1,166,961	1,184,252	1,189,052	17,291	1.5	22,091	1.9	-11,593	-1.0	-35,204	-3.0
Gweithlu â sgiliau	89,649	81,403	81,403	-8,246	-9.2	-8,246	-9.2	-10,231	-11.4	-12,168	-13.6
Lles Economaidd a Chymdeithasol a Lleihau Anghydraddoldeb	390,752	379,019	382,054	-11,733	-3.0	-8,698	-2.2	-20,977	-5.4	-27,108	-6.9
Y Gymraeg	24,976	25,076	25,076	100	0.4	100	0.4	-512	-2.0	-1,108	-4.4
Darparu Cymorth	4,191	4,049	4,049	-142	-3.4	-142	-3.4	-241	-5.7	-337	-8.0
CYFANSWM REFENIW	**1,676,529**	**1,673,799**	**1,681,634**	**-2,730**	**-0.2**	**5,105**	**0.3**	**-43,554**	**-2.6**	**-75,926**	**-4.5**
DEL CYFALAF											
Addysg a Sgiliau Hyfforddi	178,293	177,134	153,834	-1,159	-0.7	-24,459	-13.7	-5,479	-3.1	-31,872	-17.9
Y Gymraeg	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM CYFALAF	**178,293**	**177,134**	**153,834**	**-1,159**	**-0.7**	**-24,459**	**-13.7**	**-5,479**	**-3.1**	**-31,872**	**-17.9**
AME											
Lles Economaidd a Chymdeithasol a Lleihau Anghydraddoldeb	178,309	176,869	183,149	-1,440	-0.8	4,840	2.7	-5,754	-3.2	-3,985	-2.2
CYFANSWM AME	**178,309**	**176,869**	**183,149**	**-1,440**	**-0.8**	**4,840**	**2.7**	**-5,754**	**-3.2**	**-3,985**	**-2.2**
DEL Refeniw	1,676,529	1,673,799	1,681,634	-2,730	-0.2	5,105	0.3	-43,554	-2.6	-75,926	-4.5
DEL Cyfalaf	178,293	177,134	153,834	-1,159	-0.7	-24,459	-13.7	-5,479	-3.1	-31,872	-17.9
CYFANSWM DEL	**1,854,822**	**1,850,933**	**1,835,468**	**-3,889**	**-0.2**	**-19,354**	**-1.0**	**-49,034**	**-2.6**	**-107,797**	**-5.8**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	178,309	176,869	183,149	-1,440	-0.8	4,840	2.7	-5,754	-3.2	-3,985	-2.2
CYFANSWM E&S	**2,033,131**	**2,027,802**	**2,018,617**	**-5,329**	**-0.3**	**-14,514**	**-0.7**	**-54,788**	**-2.7**	**-111,782**	**-5.5**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a dadchwyddwyr CMC Trysorlys Ei Mawrhydi (fel ym mis Medi 2012)

10. Yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy

Mae'r adran hon yn nodi manylion am y ffigurau cyffredinol[49] ar gyfer MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol a wnaed ers cyhoeddi cynlluniau dangosol y llynedd, ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu/meysydd rhaglenni gwariant y MEG.

Mae MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy i gyfrif am **2.2%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

10.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 23** yn dangos y manylion am y dyraniadau ym MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy ar lefel SPA o'u cymharu â'r cynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm DEL

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £6.8 miliwn, neu 2.1%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £4.7 miliwn, neu 1.4%.

Fel y dangosir yn **nhabl 27**, achoswyd y newidiadau hyn gan:

- drosglwyddiad o £1.5 filiwn o MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy yn 2014-15; a
- dyraniadau net o £6.8 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn 2013-14 a £6.2 miliwn yn 2014-15.

DEL Refeniw

Bu trosglwyddiadau yn y dyraniadau refeniw i MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol. Mae'r rhain i gyfrif am y gostyngiadau yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£1.3 filiwn (0.5%) yn 2013-14 a £3.3 miliwn (1.2%) yn 2014-15.** Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 27** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **Trosglwyddiad o £1.3 filiwn o MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy** i gronfeydd canolog yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â gostyngiadau cost ac ailbroffilio'r Rhaglen Caffael Rheoli Gwastraff. Ceir trosglwyddiad tebyg o £1.8 filiwn yn 2014-15.

[49] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

- Trosglwyddiad o £1.5 filiwn o MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy yn 2014-15 i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu. Mae'r trosglwyddiad hwn yn ad-daliad i'r gronfa Buddsoddi i Arbed mewn perthynas â'r Corff Adnoddau Naturiol newydd ac fe'i cymerwyd o'r cam gweithredu *Noddi a Rheoli Cyrff Gweithredu*.

O edrych ar y tablau dyrannu gwariant,[50] mae'n ymddangos y bu nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd yn y MEG, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Mae dogfen naratif y gyllideb ddrafft yn nodi:

> Cynhaliwyd adolygiad o gyllidebau yn ddiweddar er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd yn llwyr â'r gwaith o gyflawni'r blaenoriaethau a nodir yn y Rhaglen Lywodraethu.
>
> O ganlyniad i adolygu'r blaenoriaethau ar sail dyraniadau presennol y gyllideb, rydym wedi creu dwy raglen newydd yn ogystal â chyllideb unigol ar gyfer y Corff Adnoddau Naturiol newydd ar gyfer Cymru, sy'n dod â'r Cyngor Cefn Gwlad, Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru a Chomisiwn Coedwigaeth Cymru at ei gilydd. Bydd y gyllideb gyfun ar gyfer y Corff Unigol yn fwy na £78m yn 2013- 14.
>
> Ad-drefnwyd sawl agwedd ar y gyllideb fel bod rhaglenni a llinellau cyfredol y gyllideb yn cyd-fynd â'u Camau Gweithredu perthnasol. Nid yw'r un o gyllidebau eraill y portffolio wedi newid ac maent yn dal i gefnogi a chyflawni ein hymrwymiadau o dan y Rhaglen Lywodraethu.[51]

DEL Cyfalaf

Gwnaed nifer o ddyraniadau cyfalaf ychwanegol i MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, o ganlyniad i ddyraniadau o gronfeydd canolog a throsglwyddo arian yn ôl i gronfeydd wrth gefn. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£8.1 miliwn (14.9%) yn 2013-14 ac £8 miliwn (14.8%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 27** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **£9 miliwn i brosiectau sy'n gysylltiedig â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru**[52] yn 2013-14 ac £11 miliwn yn 2014-15. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
  - £5 miliwn yn 2013-14 i gynyddu buddsoddiad mewn effeithlonrwydd ynni mewn cartrefi yng Nghymru ac ysgogi cyllid o'r Rhwymedigaeth Cwmnïau Ynni newydd. Bydd y cyllid newydd hwn yn gweithredu drwy'r cynlluniau Nyth ac Arbed sydd eisoes yn bodoli. Mae £5 miliwn ychwanegol wedi'i ddyrannu yn 2014-15; a

[50] Llywodraeth Cymru, ***Dyraniadau o Gyllideb Ddrafft 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[51] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 70) [fel ar 29 Hydref 2012]
[52] Llywodraeth Cymru, ***Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi***, 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

- £4 miliwn yn 2013-14 ar gyfer y rhaglen Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, a fydd yn talu am gynlluniau gan awdurdodau lleol a'r Corff Adnoddau Naturiol i leihau perygl llifogydd ar gyfer nifer o gymunedau yng Nghymru. Mae £6 miliwn ychwanegol wedi'i ddyrannu yn 2014-15; a

- **Trosglwyddiad o £0.9 miliwn o MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy** i gronfeydd canolog yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â gostyngiadau cost ac ailbroffilio'r Rhaglen Caffael Rheoli Gwastraff. Ceir trosglwyddiad tebyg o £3 miliwn yn 2014-15.

O edrych ar y tablau dyrannu gwariant,[53] mae'n ymddangos y bu nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd yn y MEG, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Dengys hyn fod £0.2 miliwn wedi'i drosglwyddo o'r cam gweithredu *Noddi a Rheoli Cyrff Gweithredu* i'r cam gweithredu *Gweithredu'r Strategaeth Goetiroedd newydd drwy Gomisiwn Coedwigaeth Cymru* yn 2013-14 a 2014-15 i ddod â'r ail gam gweithredu i sero. Mae hyn yn gysylltiedig â sefydlu'r Corff Adnoddau Naturiol newydd i Gymru.

[53] Llywodraeth Cymru, ***Dyraniadau o Gyllideb Ddrafft 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

Tabl 26: Newidiadau yng nghyllideb MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW								
Newid yn yr Hinsawdd a Chynaliadwyedd	121,118	125,418	120,118	123,885	-1,000	-0.8	-1,533	-1.2
Yr Amgylchedd	77,648	77,648	97,216	95,704	19,568	25.2	18,056	23.3
Cynllunio	7,090	7,090	7,090	7,090	0	0.0	0	0.0
Gwarchod a Gwella Iechyd a Lles Anifeiliaid	38,895	38,041	38,895	38,041	0	0.0	0	0.0
Sail Dystiolaeth	304	304	1,136	1,136	832	273.7	832	273.7
Coedwigaeth	20,700	20,700	0	0	-20,700	-100.0	-20,700	-100.0
CYFANSWM REFENIW	**265,755**	**269,201**	**264,455**	**265,856**	**-1,300**	**-0.5**	**-3,345**	**-1.2**
DEL CYFALAF								
Newid yn yr Hinsawdd a Chynaliadwyedd	50,555	50,555	58,628	58,584	8,073	16.0	8,029	15.9
Yr Amgylchedd	3,850	3,850	3,645	3,645	-205	-5.3	-205	-5.3
Sail Dystiolaeth	38	38	38	38	0	0.0	0	0.0
Coedwigaeth	-205	-205	0	0	205	..	205	..
CYFANSWM CYFALAF	**54,238**	**54,238**	**62,311**	**62,267**	**8,073**	**14.9**	**8,029**	**14.8**
DEL Refeniw	265,755	269,201	264,455	265,856	-1,300	-0.5	-3,345	-1.2
DEL Cyfalaf	54,238	54,238	62,311	62,267	8,073	14.9	8,029	14.8
CYFANSWM DEL	**319,993**	**323,439**	**326,766**	**328,123**	**6,773**	**2.1**	**4,684**	**1.4**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	0	0	0	0	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM ESD	**319,993**	**323,439**	**326,766**	**328,123**	**6,773**	**2.1**	**4,684**	**1.4**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 27: Trosglwyddiadau i/o MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
ESD: Rheoli a gweithredu'r Strategaeth Wastraff a'r rhaglen caffael gwastraff	-1.3	-1.8	Cronfeydd canolog	1.3	1.8	Newid o ran lleihau costau a chreu proffil newydd i'r Rhaglen Gaffael Rheoli Gwastraff
ESD: Noddi a rheoli cyrff cyflewni		-1.5	CSA: Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed		1.5	Ad-dalu prosiectau Buddsoddi i Arbed
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG ESD	**2013-14**					**-1.3**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG ESD	**2014-15**					**-3.3**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-5.0	-5.0	ESD: Datblygu a gweithredu polisi, gohebiaeth, deddfwriaeth a rheoliadau ar newid yn yr hinsawdd, atal allyriadau a thlodi tanwydd	5.0	5.0	Cynyddu pa mor effeithiol yw tai Cymru o ran defnyddio ynni a helpu i gael cyllid ychwanegol o Rwymedigaeth y Cwmnïau Ynni. Cyllido drwy'r cynlluniau Nyth ac Arbed presennol.
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-4.0	-6.0	ESD: Datblygu a gweithredu polisi a deddfwriaeth ar berygl llifogydd ac arfordiroedd, dŵr a charthfosiaeth	4.0	6.0	Y rhaglen Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol i dalu am gynlluniau o dan arweiniad awdurdodau lleol a'r Corff Adnoddau Naturiol i leihau'r perygl o lifogydd ar gyfer nifer o gymunedau yng Nghymru.
ESD: Rheoli a gweithredu'r Strategaeth Wastraff a'r rhaglen caffael gwastraff	-0.9	-3.0	Cronfeydd canolog	0.9	3.0	Newid o ran lleihau costau a chreu proffil newydd i'r Rhaglen Gaffael Rheoli Gwastraff
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG ESD	**2013-14**					**8.1**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG ESD	**2014-15**					**8.0**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG ESD	**2013-14**					**6.8**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG ESD	**2014-15**					**4.7**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

10.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **Tabl 28** yn darparu gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig o fewn MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy ar lefel SPA, ac yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus yn ystod cyfnod y gyllideb mewn termau arian parod ac mewn termau real.

Cyfanswm DEL

- Yn gostwng £13.8 miliwn neu 4.0% (gostyngiad o 6.4% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £12.4 miliwn, neu 3.6% (gostyngiad o 8.3% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL Refeniw

- Yn gostwng £0.7 miliwn neu 0.3% (gostyngiad o 2.7% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £0.7 miliwn, neu 0.3% (gostyngiad o 4.6% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y cynnydd ariannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn SPA yr Amgylchedd, lle ceir cynnydd o £16.3 miliwn, neu 20.2%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 17.3%. Dyma effaith net trosglwyddiadau yn y MEG. Y prif drosglwyddiad yw'r £18.7 miliwn a drosglwyddwyd o'r cam gweithredu *Noddi a Rheoli Cyrff Gweithredu* o'r SPA Coedwigaeth, sy'n gysylltiedig â'r cyllid ar gyfer y Corff Adnoddau Naturiol i Gymru.[54]

Ceir y cynnydd canrannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn SPA y Drysorfa Dystiolaeth, lle ceir cynnydd o £0.8 miliwn, neu dros 100%. Mae'n ymddangos bod hyn yn gysylltiedig â throsglwyddiad o SPA yr Amgylchedd (cam gweithredu *Datblygu trysorfa dystiolaeth addas)* o ganlyniad i ailstrwythuro'r gyllideb.

Ceir y gostyngiad mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Coedwigaeth, lle ceir gostyngiad o £21.2 miliwn i sero. Fel y nodwyd uchod, y rheswm dros y gostyngiad hwn yw'r trosglwyddiad o'r cam gweithredu *Noddi a Rheoli Cyrff Gweithredu* i SPA yr Amgylchedd sy'n gysylltiedig â'r cyllid ar gyfer y Corff Adnoddau Naturiol i Gymru.[55]

---

[54] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Pwyllgor yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd, Papur gan Weinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy, ***Papur 2: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 18 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]
[55] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Pwyllgor yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd, Papur gan Weinidog yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy, ***Papur 2: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 18 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

DEL Cyfalaf

- Yn gostwng £13.1 miliwn neu 17.3% (gostyngiad o 19.3% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £13.1 miliwn, neu 17.4% (gostyngiad o 21.4% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y gostyngiad ariannol mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yn y SPA Newid Hinsawdd, lle ceir gostyngiad o £11.3 miliwn, neu 16.2%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 18.2%. Dangosodd ffigurau dangosol blaenorol ar gyfer y SPA hwn ostyngiad arfaethedig o £19.4 miliwn yn 2013-14, sydd wedi'i wrthbwyso gan ddyraniad net ychwanegol o £8.1 miliwn mewn arian cyfalaf, fel y nodir yn **nhabl 27**.

Ceir y gostyngiad canrannol mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yn SPA yr Amgylchedd, lle ceir gostyngiad o £2 filiwn, neu 34.9%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 36.5%. Dangosodd ffigurau dangosol blaenorol ar gyfer y SPA hwn ostyngiad o £1.8 filiwn. Yn ogystal â hyn, mae £0.2 miliwn wedi cael ei drosglwyddo o'r cam gweithredu *Noddi a Rheoli Cyrff Gweithredu* i'r SPA Coedwigaeth (cam gweithredu *Gweithredu'r Strategaeth Goetiroedd newydd drwy Gomisiwn Coedwigaeth Cymru*) i ddod â'r ail gam gweithredu i sero. Mae hyn yn gysylltiedig â sefydlu'r Corff Adnoddau Naturiol newydd i Gymru. Mae'r trosglwyddiad hwn i'r SPA Coetiroedd hefyd yn cynrychioli'r unig gynnydd yn y DEL cyfalaf yn 2013-14. Fodd bynnag, ni all, mewn gwirionedd, gael ei ystyried yn gynnydd oherwydd ei fod yn dod â chyfanswm y dyraniad ar gyfer y cam gweithredu hwn i sero, fel yr esboniwyd uchod.

Tabl 28: Newidiadau ym MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Newid yn yr Hinsawdd a Chynaliadwyedd	115,855	120,118	123,885	4,263	3.7	8,030	6.9	1,333	1.2	2,061	1.8
Yr Amgylchedd	80,887	97,216	95,704	16,329	20.2	14,817	18.3	13,958	17.3	10,205	12.6
Cynllunio	7,403	7,090	7,090	-313	-4.2	-313	-4.2	-486	-6.6	-655	-8.8
Gwarchod a Gwella Iechyd a Lles Anifeiliaid	39,454	38,895	38,041	-559	-1.4	-1,413	-3.6	-1,508	-3.8	-3,246	-8.2
Sail Dystiolaeth	354	1,136	1,136	782	220.9	782	220.9	754	213.1	727	205.4
Coedwigaeth	21,200	0	0	-21,200	-100.0	-21,200	-100.0	-21,200	-100.0	-21,200	-100.0
CYFANSWM REFENIW	**265,153**	**264,455**	**265,856**	**-698**	**-0.3**	**703**	**0.3**	**-7,148**	**-2.7**	**-12,107**	**-4.6**
DEL CYFALAF											
Newid yn yr Hinsawdd a Chynaliadwyedd	69,936	58,628	58,584	-11,308	-16.2	-11,352	-16.2	-12,738	-18.2	-14,175	-20.3
Yr Amgylchedd	5,600	3,645	3,645	-1,955	-34.9	-1,955	-34.9	-2,044	-36.5	-2,131	-38.0
Sail Dystiolaeth	38	38	38	0	0.0	0	0.0	-1	-2.4	-2	-4.8
Coedwigaeth	-205	0	0	205	..	205	..	205	..	205	..
CYFANSWM CYFALAF	**75,369**	**62,311**	**62,267**	**-13,058**	**-17.3**	**-13,102**	**-17.4**	**-14,578**	**-19.3**	**-16,102**	**-21.4**
DEL Refeniw	265,153	264,455	265,856	-698	-0.3	703	0.3	-7,148	-2.7	-12,107	-4.6
DEL Cyfalaf	75,369	62,311	62,267	-13,058	-17.3	-13,102	-17.4	-14,578	-19.3	-16,102	-21.4
CYFANSWM DEL	**340,522**	**326,766**	**328,123**	**-13,756**	**-4.0**	**-12,399**	**-3.6**	**-21,726**	**-6.4**	**-28,210**	**-8.3**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	0	0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM ESD	**340,522**	**326,766**	**328,123**	**-13,756**	**-4.0**	**-12,399**	**-3.6**	**-21,726**	**-6.4**	**-28,210**	**-8.3**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a dadchwyddwyr CMC Trysorlys Ei Mawrhydi (fel ym mis Medi 2012)

11. Tai, Adfywio a Threftadaeth

Mae'r adran hon yn nodi manylion am y ffigurau'r cyffredinol[56] ar gyfer y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol a wnaed ers cyhoeddi cynlluniau dangosol y llynedd, ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu/meysydd rhaglenni gwariant y MEG.

Mae'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth i gyfrif am **3.7%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

11.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 29** yn cynnwys y manylion am y dyraniadau yn y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth ar lefel SPA o'u cymharu â chynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm DEL

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £14.3 miliwn, neu 2.6%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £7.8 miliwn, neu 1.4%.

Fel y dangosir yn **nhabl 30**, achoswyd y newidiadau gan:

- drosglwyddiadau net o £1.8 filiwn i'r SPA Tai, Adfywio a Threftadaeth yn 2013-14 a 2014-15, a
- dyraniadau ychwanegol o £12.5 miliwn o gronfeydd wrth gefn yn 2013-14 a £6.5 miliwn yn 2014-15.

DEL Refeniw

Bu nifer o drosglwyddiadau yn y dyraniadau refeniw i'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth, o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£1.8 filiwn (0.7%) yn 2013-14 a 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 30** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **Trosglwyddiad o £2 filiwn i'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth o'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu** yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â dull newydd i gynyddu buddsoddiad mewn tai cymdeithasol. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

[56] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

- **Trosglwyddiad o £0.2 miliwn o'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth** yn 2013-14 i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â'r Tribiwnlys Eiddo Preswyl. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

Ceir nifer o drosglwyddiadau refeniw hefyd rhwng y camau gweithredu yn y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Y rheswm pennaf dros y trosglwyddiadau hyn yw ailstrwythuro'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth. Mae cysoniad o'r gwaith hwn wedi'i gynnwys yn nogfen naratif y gyllideb ddrafft.[57] Yn ogystal, mae papur y Gweinidog i'r Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol yn nodi:

> Yn ogystal, gwnaed nifer o newidiadau rhwng llinellau cyllideb. Yn benodol, mae'r cyllidebau refeniw ar gyfer adfywio ac ar gyfer polisi tai wedi eu cwtogi £1.8m a £0.2m yn eu trefn, a'r cyfanswm o £2m wedi ei drosglwyddo i linell gyllideb newydd sy'n darparu cymorth refeniw ar gyfer costau ariannu buddsoddiad uwch mewn tai cymdeithasol. Mae'r swm hwn, ynghyd â'r dyraniad ychwanegol i'r MEG o £2m, a drosglwyddwyd o'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu, wedi creu cyfanswm llinell gyllideb o **£4m** i'w ddefnyddio ar gyfer costau ariannu mecanwaith newydd i gynyddu'r buddsoddiad mewn tai cymdeithasol. Bydd hyn yn darparu buddsoddiad rhag blaen o tua £100m ac yn cyflenwi mwy na 1,250 o unedau eiddo.[58]

DEL Cyfalaf

Gwnaed nifer o ddyraniadau cyfalaf ychwanegol i'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, o ganlyniad i ddyraniadau o gronfeydd canolog. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£12.5 miliwn (4.8%) yn 2013-14 a £6 miliwn (2.3%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae tabl 30 yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **£6 miliwn i brosiectau sy'n gysylltiedig â'r Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru**[59] yn 2013-14 a £6 miliwn yn 2014-15. Mae hyn y gysylltiedig â Phartneriaeth Tai Cymru i gefnogi'r gwaith o weithredu'r flaenoriaeth Buddsoddi mewn Tai.
- **£6.5 miliwn i brosiectau o'r Gronfa Cyfalaf a Gedwir yn Ganolog** yn 2013-14. Dyrennir yr arian hwn fel a ganlyn:
    - £5 miliwn ar gyfer Cynllun Ailddatblygu Tai y Rhyl; ac
    - £1.5 filiwn ar gyfer adfer hen neuadd y dref Merthyr Tudful.

[57] Llywodraeth Cymru, *Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14*, Hydref 2012 (Atodiad B) [fel ar 29 Hydref 2012]
[58] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol, *CELG(4)-23-12 - P1, Papur gan y Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth ar Gyllideb Ddrafft 2013-14*, 18 Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[59] Llywodraeth Cymru, *Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru i Hybu Twf a Swyddi*, 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

Dylid nodi bod **tabl 30**, dogfen naratif y gyllideb ddrafft[60] a phapur y Gweinidog i'r Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol[61] yn dangos bod £6 miliwn o gyllid Cynllun Buddsoddi yn Seilwaith Cymru wedi mynd i gam gweithredu *Cynyddu'r Cyflenwad a'r Dewis o Dai,* a bod £6.5 miliwn o gyllid yr Ymrwymiad Lleihau Carbon wedi mynd i'r cam gweithredu *Adfywio*. Fodd bynnag, mae tablau dyraniadau'r gyllideb ddrafft[62] yn dangos newid o £5 miliwn yn unig ym mhob blwyddyn yn y cam gweithredu *Cynyddu'r Cyflenwad a'r Dewis o Dai*, a chynnydd o £7.5 miliwn yn 2013-14 a chynnydd o £1 filiwn yn 2014-15 yn y cam gweithredu *Adfywio*. Felly, rhaid bod £1 filiwn mewn arian cyfalaf wedi cael ei throsglwyddo ym mhob blwyddyn o gam gweithredu *Cynyddu'r Cyflenwad a'r Dewis o Dai* i gam gweithredu *Adfywio*. Heblaw am hynny, mae'n ymddangos nad oedd unrhyw newidiadau pellach yn y dyraniadau cyfalaf yn y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae'r AME ar gyfer 2013-14 wedi gostwng £16 miliwn, neu 30.6%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau hefyd wedi gostwng £16 miliwn, neu 30.6%. Caiff hyn ei nodi i adlewyrchu'r rhagolygon diweddaraf o ran derbyniadau Cymhorthdal y Cyfrif Refeniw Tai sy'n daladwy i Drysorlys Ei Mawrhydi.[63]

[60] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 78) [fel ar 29 Hydref 2012]
[61] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol, ***CELG(4)-23-12 - P1, Papur gan y Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth ar Gyllideb Ddrafft 2013-14***, 18 Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[62] Llywodraeth Cymru, ***Dyraniadau o Gyllideb Ddrafft 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]
[63] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 78) [fel ar 29 Hydref 2012]

Tabl 29: Newidiadau yn y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	£000	£000	£000	£000	canran	£000	canran
DEL REFENIW								
Polisi Tai	151,091	151,091	150,736	150,741	-355	-0.2	-350	-0.2
Cartrefi a Lleoedd	15,098	15,098	17,278	17,278	2,180	14.4	2,180	14.4
Cefnogi a chynnal sector celfyddydau cadarn drwy Gyngor y Celfyddydau ac eraill	35,643	35,643	35,643	35,643	0	0.0	0	0.0
Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd	37,445	37,445	37,445	37,445	0	0.0	0	0.0
Gweithredu rhaglenni chwaraeon a gweithgarwch corfforol effeithiol	24,853	24,899	24,853	24,899	0	0.0	0	0.0
Y Cyfryngau a chyhoeddi	3,926	3,926	3,926	3,926	0	0.0	0	0.0
Cadw, diogelu, cynnal a hyrwyddo mynediad i'r amgylchedd hanesyddol	11,541	11,541	11,541	11,541	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM REFENIW	**279,597**	**279,643**	**281,422**	**281,473**	**1,825**	**0.7**	**1,830**	**0.7**
DEL CYFALAF								
Polisi Tai	1,641	1,641	1,641	1,641	0	0.0	0	0.0
Cartrefi a Lleoedd	251,029	251,029	263,529	257,029	12,500	5.0	6,000	2.4
Cefnogi a chynnal sector celfyddydau cadarn drwy Gyngor y Celfyddydau ac eraill	450	450	450	450	0	0.0	0	0.0
Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd	4,043	4,043	4,043	4,043	0	0.0	0	0.0
Gweithredu rhaglenni chwaraeon a gweithgarwch corfforol effeithiol	345	345	345	345	0	0.0	0	0.0
Y Cyfryngau a chyhoeddi	25	25	25	25	0	0.0	0	0.0
Cadw, diogelu, cynnal a hyrwyddo mynediad i'r amgylchedd hanesyddol	5,031	5,031	5,031	5,031	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM CYFALAF	**262,564**	**262,564**	**275,064**	**268,564**	**12,500**	**4.8**	**6,000**	**2.3**
AME								
Pensiynau Amgueddfeydd a Llyfrgelloedd	2,740	2,740	2,740	2,740	0	0.0	0	0.0
Tai	-55,000	-55,000	-71,000	-71,000	-16,000	-29.1	-16,000	-29.1
CYFANSWM AME	**-52,260**	**-52,260**	**-68,260**	**-68,260**	**-16,000**	**-30.6**	**-16,000**	**-30.6**
DEL Refeniw	279,597	279,643	281,422	281,473	1,825	0.7	1,830	0.7
DEL Cyfalaf	262,564	262,564	275,064	268,564	12,500	4.8	6,000	2.3
CYFANSWM DEL	**542,161**	**542,207**	**556,486**	**550,037**	**14,325**	**2.6**	**7,830**	**1.4**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	-52,260	-52,260	-68,260	-68,260	-16,000	-30.6	-16,000	-30.6
CYFANSWM HRH	**489,901**	**489,947**	**488,226**	**481,777**	**-1,675**	**-0.3**	**-8,170**	**-1.7**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 30: Trosglwyddiadau i'r/o'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
CSA: Arian Cyfatebol	-2.0	-2.0	HRH: Cynyddu'r cyflenwad a'r dewis o dai	2.0	2.0	Dull newydd i gynyddu'r buddsoddiad mewn tai cymdeithasol
HRH: Datblygu a gweithredu polisi	-0.2	-0.2	CSA: Tribiwnlysoedd	0.2	0.2	Tribiwnlys Eiddo Preswyl
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG HRH	**2013-14**					**1.8**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG HRH	**2014-15**					**1.8**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Dyraniad cyfalaf ychwanegol mewn perthynas â'r WIIP	-6.0	-6.0	HRH: Cynyddu'r cyflenwad a'r dewis o dai	6.0	6.0	Partneriaeth Tai Cymru i gefnogi'r flaenoriaeth o fuddsoddi mewn tai yn y WIIP.
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-5.0		HRH: Adfywio	5.0		Cynllun i Ailddatblygu Tai yng ngorllewin y Rhyl
Arian cyfalaf a gedwir yn ganolog	-1.5		HRH: Adfywio	1.5		Adfer Hen Neuadd y Dref Merthyr Tudful
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG HRH	**2013-14**					**12.5**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG HRH	**2014-15**					**6.0**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG HRH	**2013-14**					**14.3**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG HRH	**2014-15**					**7.8**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

11.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **Tabl 31** yn cynnwys gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig yn y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth ar lefel SPA, ac yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus yn ystod cyfnod y gyllideb mewn termau arian parod ac mewn termau real.

Cyfanswm DEL

- Yn gostwng £36.2 miliwn neu 6.1% (gostyngiad o 8.4% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £42.6 miliwn, neu 7.2% (gostyngiad o 11.7% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL Refeniw

- Yn cynyddu £3.1 miliwn neu 1.1% (gostyngiad o 1.4% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £3.1 miliwn, neu 1.1% (gostyngiad o 3.7% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y cynnydd mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Cartrefi a Lleoedd, lle ceir cynnydd o £2.2 filiwn, neu 14.9%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 12.1%. Dyma ganlyniad net £4 miliwn ychwanegol i'r cam gweithredu *Cynyddu'r Cyflenwad a'r Dewis o Dai*, sy'n cynnwys trosglwyddiad o £2 filiwn o'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu (fel yr amlinellir yn **nhabl 30**), trosglwyddiad o £0.2 miliwn o'r SPA Polisi Tai, a throsglwyddiad o £1.8 filiwn o fewn y SPA o'r cam gweithredu *Adfywio*. Mae'r Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth yn datgan, yn ei bapur i'r Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol, bod hyn yn:

> ... linell gyllideb newydd sy'n darparu cymorth refeniw ar gyfer costau ariannu buddsoddiad uwch mewn tai cymdeithasol.[64]

Ceir y gostyngiad ariannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn y SPA Cadw, Diogelu, Cynnal a Hyrwyddo Mynediad i'r Amgylchedd Hanesyddol, lle ceir gostyngiad o £0.1 miliwn, neu 1.0%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 3.4%. Mae hyn yn unol â chynlluniau dangosol a gyhoeddwyd eisoes.

Ceir y gostyngiad canrannol mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 yn SPA y Cyfryngau a Chyhoeddi, lle ceir gostyngiad o £54,000 neu 1.4%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 3.8%. Mae hyn yn unol â chynlluniau dangosol a gyhoeddwyd eisoes.

---

[64] Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol, Papur gan y Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth, ***CELG(4)-32-12 - Papur 1: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14***, 18 Hydref 2012 [fel ar 30 Hydref 2012]

DEL Cyfalaf

- Yn gostwng £39.3 miliwn neu 12.5% (gostyngiad o 14.6% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £45.8 miliwn, neu 14.6% (gostyngiad o 18.7% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Mae'r unig gynnydd yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yn digwydd yn y SPA Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd, lle ceir cynnydd o £70,000, neu 1.8%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 0.7%. Mae hyn yn unol â chynlluniau dangosol a gyhoeddwyd eisoes.

Ceir y gostyngiad mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Cartrefi a Lleoedd, lle ceir gostyngiad o £39 miliwn, neu 12.9%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 15.0%. Dangosodd ffigurau dangosol blaenorol ar gyfer y SPA hwn ostyngiad arfaethedig o £51.5 miliwn yn 2013-14. Mae hyn wedi'i wrthbwyso gan ddyraniadau cyfalaf ychwanegol o £12.5 miliwn i'r SPA hwn o gronfeydd canolog, fel y nodir yn **nhabl 30**.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- Yn gostwng £2.8 filiwn neu 4.2% yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £2.8 filiwn, neu 4.2% yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Tabl 31: Newidiadau yn y MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Polisi Tai	150,493	150,736	150,741	243	0.2	248	0.2	-3,433	-2.3	-7,016	-4.7
Cartrefi a Lleoedd	15,038	17,278	17,278	2,240	14.9	2,240	14.9	1,819	12.1	1,407	9.4
Cefnogi a chynnal sector celfyddydau cadarn drwy Gyngor y Celfyddydau ac eraill	34,802	35,643	35,643	841	2.4	841	2.4	-28	-0.1	-876	-2.5
Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd	37,436	37,445	37,445	9	0.0	9	0.0	-904	-2.4	-1,795	-4.8
Gweithredu rhaglenni chwaraeon a gweithgarwch corfforol effeithiol	24,923	24,853	24,899	-70	-0.3	-24	-0.1	-676	-2.7	-1,224	-4.9
Y Cyfryngau a chyhoeddi	3,980	3,926	3,926	-54	-1.4	-54	-1.4	-150	-3.8	-243	-6.1
Cadw, diogelu, cynnal a hyrwyddo mynediad i'r amgylchedd hanesyddol	11,658	11,541	11,541	-117	-1.0	-117	-1.0	-398	-3.4	-673	-5.8
CYFANSWM REFENIW	**278,330**	**281,422**	**281,473**	**3,092**	**1.1**	**3,143**	**1.1**	**-3,772**	**-1.4**	**-10,420**	**-3.7**
DEL CYFALAF											
Polisi Tai	1,641	1,641	1,641	0	0.0	0	0.0	-40	-2.4	-79	-4.8
Cartrefi a Lleoedd	302,566	263,529	257,029	-39,037	-12.9	-45,537	-15.1	-45,465	-15.0	-57,922	-19.1
Cefnogi a chynnal sector celfyddydau cadarn drwy Gyngor y Celfyddydau ac eraill	455	450	450	-5	-1.1	-5	-1.1	-16	-3.5	-27	-5.9
Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd	3,973	4,043	4,043	70	1.8	70	1.8	-29	-0.7	-125	-3.1
Gweithredu rhaglenni chwaraeon a gweithgarwch corfforol effeithiol	345	345	345	0	0.0	0	0.0	-8	-2.4	-17	-4.8
Y Cyfryngau a chyhoeddi	25	25	25	0	0.0	0	0.0	-1	-2.4	-1	-4.8
Cadw, diogelu, cynnal a hyrwyddo mynediad i'r amgylchedd hanesyddol	5,313	5,031	5,031	-282	-5.3	-282	-5.3	-405	-7.6	-524	-9.9
CYFANSWM CYFALAF	**314,318**	**275,064**	**268,564**	**-39,254**	**-12.5**	**-45,754**	**-14.6**	**-45,963**	**-14.6**	**-58,695**	**-18.7**
AME											
Pensiynau Amgueddfeydd a Llyfrgelloedd	2,490	2,740	2,740	250	10.0	250	10.0	183	7.4	118	4.7
Tai	-68,000	-71,000	-71,000	-3,000	-4.4	-3,000	-4.4	-1,268	-1.9	421	0.6
CYFANSWM AME	**-65,510**	**-68,260**	**-68,260**	**-2,750**	**-4.2**	**-2,750**	**-4.2**	**-1,085**	**-1.7**	**539**	**0.8**
DEL Refeniw	278,330	281,422	281,473	3,092	1.1	3,143	1.1	-3,772	-1.4	-10,420	-3.7
DEL Cyfalaf	314,318	275,064	268,564	-39,254	-12.5	-45,754	-14.6	-45,963	-14.6	-58,695	-18.7
CYFANSWM DEL	**592,648**	**556,486**	**550,037**	**-36,162**	**-6.1**	**-42,611**	**-7.2**	**-49,735**	**-8.4**	**-69,115**	**-11.7**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	-65,510	-68,260	-68,260	-2,750	-4.2	-2,750	-4.2	..	..	..	..
CYFANSWM HRH	**527,138**	**488,226**	**481,777**	**-38,912**	**-7.4**	**-45,361**	**-8.6**	**-50,820**	**-9.6**	**-68,576**	**-13.0**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a **dadchwyddwyr CMC** Trysorlys Ei Mawrhydi (fel ym mis Medi 2012)
... yn nodi nad yw ar gael

12. Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu

Mae'r adran hon nodi yn manylion am y ffigurau cyffredinol[65] ar gyfer y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu, yn darparu manylion am y dyraniadau a'r trosglwyddiadau ychwanegol a wnaed ers cyhoeddi cynlluniau dangosol y llynedd, ac yn crynhoi'r prif newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yng nghamau gweithredu/meysydd rhaglenni gwariant y MEG.

Mae'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu i gyfrif am **2.3%** o gyfanswm dyraniad DEL Llywodraeth Cymru yn 2013-14.

12.1. Newidiadau o gymharu â chynlluniau dangosol

Mae **tabl 32** yn cynnwys y manylion am y dyraniadau yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu ar lefel SPA o'u cymharu â chynlluniau dangosol blaenorol (fel yng Nghyllideb Derfynol 2012-13) a sut y mae'r cynlluniau hyn wedi newid yng nghyllideb ddrafft 2013-14.

Cyfanswm DEL

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, mae cyfanswm y DEL ar gyfer 2013-14 wedi cynyddu £16.4 miliwn, neu 4.9%. Yn 2014-15, mae'r dyraniadau wedi cynyddu £18.9 miliwn, neu 5.7%.

Fel y dangosir yn **nhabl 33**, achoswyd y newidiadau hyn gan:

- drosglwyddiadau net o £14.4 miliwn i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu yn 2013-14 a £10.9 miliwn yn 2014-15; a
- dyraniadau ychwanegol o £2 filiwn o gronfeydd wrth gefn yn 2013-14 ac £8 miliwn yn 2014-15.

DEL Refeniw

Bu nifer o ddyraniadau refeniw ychwanegol i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu o gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol, yn sgîl trosglwyddiadau o brif grwpiau gwariant eraill a dyraniad o gronfeydd canolog. Mae'r newidiadau hyn i gyfrif am y cynnydd yn y DEL refeniw (yn erbyn cynlluniau dangosol) o **£16.4 miliwn (5.3%) yn 2013-14 ac £18.9 miliwn (6.2%) yn 2014-15**. Ceir crynodeb o'r trosglwyddiadau hyn isod, ac mae **tabl 33** yn cynnwys y manylion am y camau gweithredu a ddefnyddiwyd i wneud y trosglwyddiadau hyn.

- **Trosglwyddiad o £1.3 filiwn i'r MEG Gwasanaethau a Gweinyddu Canolog o'r MEG Addysg a Sgiliau** yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â chostau gweinyddol Bwrdd yr Iaith Gymraeg, a ddiddymwyd ym mis Mawrth 2012. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

[65] Nodwch na fydd cyfanswm y ffigurau yn yr adran hon bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau oherwydd bod y ffigurau wedi'u talgrynnu er hwylustod.

- **Trosglwyddiad o £2 filiwn i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant** yn 2013-14. Mae hyn yn gysylltiedig â'r Tribiwnlys Iechyd Meddwl. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £0.2 miliwn i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu o'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth** yn 2013-14. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â'r Tribiwnlys Eiddo Preswyl. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £1.6 filiwn i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu o'r MEG Llywodraeth Leol a Chymunedau** yn 2013-14. Mae hyn yn gysylltiedig â chytundeb traws-lywodraeth ar fapio digidol. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £13.1 miliwn i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu** yn 2013-14, a £9.5 miliwn yn 2014-15, o ganlyniad i drosglwyddiadau o feysydd rhaglenni gwariant eraill mewn perthynas ag ad-daliadau ar gyfer prosiectau Buddsoddi i Arbed. Mae'r rhain fel a ganlyn:
    - £10.2 miliwn yn 2013-14 a £6.6 miliwn yn 2014-15 o'r MEG Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Phlant;
    - £2.9 filiwn yn 2013-14 ac £1.4 filiwn yn 2014-15 o'r MEG Busnes, Menter, Technoleg a Gwyddoniaeth; ac
    - £1.5 filiwn yn 2014-15 o MEG yr Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy.
- **Dyraniad o £2 filiwn o gronfeydd canolog** yn 2013-14 i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu o'r gronfa Buddsoddi i Arbed. Ceir dyraniad tebyg o £8 miliwn yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £1.8 filiwn o'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu** yn 2013-14 i Adran Busnes, Arloesedd a Sgiliau Llywodraeth y DU. Mae hyn yn gysylltiedig â chytundeb traws-lywodraeth ar fapio digidol. Ceir trosglwyddiad tebyg o £1.7 filiwn yn 2014-15.
- **Trosglwyddiad o £2 filiwn o'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu** yn 2013-14 i'r MEG Tai, Adfywio a Threftadaeth. Mae'r trosglwyddiad hwn yn gysylltiedig â system newydd i gynyddu buddsoddiad mewn tai cymdeithasol. Mae'r trosglwyddiad hwn yn digwydd eto yn 2014-15.

O edrych ar dablau dyraniadau'r gyllideb ddrafft[66], gellir gweld bod nifer o drosglwyddiadau refeniw bach rhwng y camau gweithredu yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu yn 2013-14, ond nid ydynt yn cael dim effaith net. Ni ddarperir manylion am y trosglwyddiadau hyn yn nogfennau'r gyllideb.

---

[66] Llywodraeth Cymru, ***Dyraniadau o Gyllideb Ddrafft 2013-14***, Hydref 2012 [fel ar 29 Hydref 2012]

DEL Cyfalaf

Ni fu newid yn y dyraniadau cyfalaf ar gyfer y MEG Gwasnaethau a Gweinyddu Canolog yn 2013-14 nac yn 2014-15, o'u cymharu â chynlluniau dangosol blaenorol. Ceir trosglwyddiad mewnol yn y MEG o tua £3 miliwn yn 2013-14 a 2014-15. Mae'r arian hwn yn cael ei drosglwyddo o gam gweithredu *Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed* i gam gweithredu *Buddsoddi i Arbed*, ac mae'n debygol y bwriedir i ad-daliadau cyfalaf i'r Gronfa gael eu defnyddio i ail-lenwi'r elfen gyfalaf o'r Gronfa.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

O gymharu â chynlluniau dangosol blaenorol ar gyfer 2013-14 a 2014-15, mae'r AME wedi cynyddu £3 miliwn, neu dros 100%, ym mhob blwyddyn. Nodir mai'r rheswm dros hyn yw taliadau pensiwn tybiedig.[67]

---

[67] Llywodraeth Cymru, ***Dogfen Naratif y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2013-14***, Hydref 2012 (tudalen 88) [fel ar 29 Hydref 2012]

Tabl 32: Newidiadau yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu ers y cynlluniau dangosol yng Nghyllideb Derfynol 2012-13

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb derfynol ddangosol 2013-14	Cyllideb derfynol ddangosol 2014-15	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2013-14 a chyllideb ddrafft 2013-14		Newid rhwng cyllideb derfynol ddangosol 2014-15 a chyllideb ddrafft 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW								
Costau rhedeg a ddirprwywyd	194,099	194,099	195,372	195,372	1,273	0.7	1,273	0.7
Costau Rhedeg Canolog	88,083	88,083	88,616	88,635	533	0.6	552	0.6
Gwasanaethau Gwybodaeth a Chymorth	11,035	11,035	12,508	12,608	1,473	13.3	1,573	14.3
Rhaglenni Canolog	13,682	13,682	26,800	29,177	13,118	95.9	15,495	113.3
CYFANSWM REFENIW	**306,899**	**306,899**	**323,296**	**325,792**	**16,397**	**5.3**	**18,893**	**6.2**
DEL CYFALAF								
Costau Rhedeg Canolog	9,935	9,935	9,935	9,935	0	0.0	0	0.0
Rhaglenni Canolog	15,378	15,378	15,378	15,378	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM CYFALAF	**25,313**	**25,313**	**25,313**	**25,313**	**0**	**0.0**	**0**	**0.0**
AME								
Costau Rhedeg Canolog	-1,366	-848	1,634	2,152	3,000	219.6	3,000	353.8
CYFANSWM AME	**-1,366**	**-848**	**1,634**	**2,152**	**3,000**	**219.6**	**3,000**	**353.8**
DEL Refeniw	306,899	306,899	323,296	325,792	16,397	5.3	18,893	6.2
DEL Cyfalaf	25,313	25,313	25,313	25,313	0	0.0	0	0.0
CYFANSWM DEL	**332,212**	**332,212**	**348,609**	**351,105**	**16,397**	**4.9**	**18,893**	**5.7**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	-1,366	-848	1,634	2,152	3,000	219.6	3,000	353.8
CYFANSWM CSA	**330,846**	**331,364**	**350,243**	**353,257**	**19,397**	**5.9**	**21,893**	**6.6**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

Tabl 33: Trosglwyddiadau i'r/o'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu

Rhwng	2013-14	2014-15	a	2013-14	2014-15	Disgrifiad
TROSGLWYDDIADAU DEL REFENIW						
HSSC: Cefnogi Polisïau a Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	-2.0	-2.0	CSA: Tribiwnlysoedd	2.0	2.0	Ar gyfer Tribiwnlysoedd Arolygu Iechyd Meddwl
HSSC: Cyflenwi Gwasanaethau'r GIG sydd wedi'u Targedu	-10.2	-6.6	CSA: Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed	10.2	6.6	Ad-dalu prosiectau Buddsoddi i Arbed gan y GIG
LGC: Cymorth ariannol i lywodraeth leol	-1.6	-1.6	CSA: Gwybodaeth ddaearyddol	1.6	1.6	Cytundeb Mapio'r Sector Cyhoeddus
CSA: Gwybodaeth ddaearyddol	-1.8	-1.7	Trosglwyddiad i Adran BIS y DU	1.8	1.7	Cytundeb trawslywodraethol ar fapio digidol
BETS: Darparu Seilwaith TGCh	-2.9	-1.4	CSA: Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed	2.9	1.4	Ad-dalu prosiectau Buddsoddi i Arbed
E&S: Y Gymraeg	-1.3	-1.3	CSA: Costau staffio	1.3	1.3	Trosglwyddiadau rheolaidd i dalu costau gweinyddol Bwrdd yr Iaith Gymraeg a gafodd ei ddiddymu yn gynhyarach yn y flwyddyn.
ESD: Noddi a rheoli cyrff cyflewni		-1.5	CSA: Ad-dalu Buddsoddiadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed		1.5	Ad-dalu prosiectau Buddsoddi i Arbed
HRH: Datblygu a gweithredu polisi	-0.2	-0.2	CSA: Tribiwnlysoedd	0.2	0.2	Tribiwnlys Eiddo Preswyl
Cronfeydd canolog	-2.0	-8.0	CSA: Buddsoddi i Arbed	2.0	8.0	Trosglwyddiad o'r cronfeydd canolog i ariannu'r gronfa Buddsoddi i Arbed
CSA: Arian Cyfatebol	-2.0	-2.0	HRH: Cynyddu'r cyflenwad a'r dewis o dai	2.0	2.0	Dull newydd i gynyddu'r buddsoddiad mewn tai cymdeithasol
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG CSA	**2013-14**					**16.4**
Trosglwyddiadau DEL refeniw net y MEG CSA	**2014-15**					**18.9**
TROSGLWYDDIADAU DEL CYFALAF						
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG CSA	**2013-14**					**0.0**
Trosglwyddiadau DEL cyfalaf net y MEG CSA	**2014-15**					**0.0**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG CSA	**2013-14**					**16.4**
Trosglwyddiadau DEL net y MEG CSA	**2014-15**					**18.9**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14

12.2. Newidiadau o flwyddyn i flwyddyn

Mae **Tabl 34** yn darparu gwybodaeth am y dyraniadau arfaethedig yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu ar lefel SPA, ac yn dangos y newidiadau o flwyddyn i flwyddyn yn 2012-13 a'r newidiadau cronnus yn ystod cyfnod y gyllideb mewn termau arian parod ac mewn termau real.

Cyfanswm DEL

- Yn gostwng £14.3 miliwn neu 3.9% (gostyngiad o 6.3% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £11.8 miliwn, neu 3.2% (gostyngiad o 7.9% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

DEL Refeniw

- Yn gostwng £11.1 miliwn neu 3.3% (gostyngiad o 5.7% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £8.6 miliwn, neu 2.6% (gostyngiad o 7.3% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Ceir y cynnydd mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Rhaglenni Canolog, lle ceir cynnydd o £12.4 miliwn, neu 86.8%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i gynnydd o 82.1%. Dangosodd ffigurau dangosol blaenorol ar gyfer y SPA hwn ostyngiad arfaethedig o £0.7 miliwn yn 2013-14. Mae hyn wedi'i wrthbwyso gan y dyraniadau ychwanegol o £13.1 miliwn i'r SPA hwn o ganlyniad i ad-daliadau i'r Gronfa Buddsoddi i Arbed, fel y nodir yn **nhabl 33**.

Ceir y gostyngiad mwyaf yn y DEL refeniw yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Gwasnaethau Gwybodaeth a Chymorth, lle ceir gostyngiad o £10.5 miliwn, neu 45.7%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 47.0%. Dangosodd ffigurau dangosol blaenorol ar gyfer y SPA hwn ostyngiad arfaethedig o £12 miliwn yn 2013-14. Mae hyn wedi'i wrthbwyso gan effaith net y trosglwyddiadau i'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu, fel y nodir yn **nhabl 33** a throsglwyddiadau mewnol yn y MEG.

DEL Cyfalaf

- Yn gostwng £3.2 miliwn neu 11.1% (gostyngiad o 13.2% mewn termau real) yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn gostwng £3.2 miliwn, neu 11.1% (gostyngiad o 15.4% mewn termau real) yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Nid oes unrhyw gynnydd yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 yn y MEG Gwasnaethau a Gweinyddu Canolog.

Ceir y gostyngiad mwyaf yn y DEL cyfalaf yn 2013-14 (mewn termau ariannol a chanrannol) yn y SPA Rhaglenni Canolog, lle ceir gostyngiad o £1.9 filiwn, neu 11.2%. Mewn termau real, mae hyn yn cyfateb i ostyngiad o 13.4%. Mae hyn yn unol â chynlluniau dangosol a gyhoeddwyd eisoes.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

- Yn cynyddu £3.5 miliwn, neu dros 100%, yn 2013-14 o gymharu â 2012-13.
- Yn cynyddu £4 miliwn, neu dros 100%, yn ystod cyfnod y gyllideb (rhwng 2012-13 a 2014-15).

Tabl 34: Newidiadau yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu o flwyddyn i flwyddyn

Maes y Rhaglen Wariant	Cyllideb atodol 2012-13	Cyllideb ddrafft 2013-14	Cyllideb ddrafft ddangosol 2014-15	Newid rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol rhwng 2012-13 a 2014-15		Newid mewn termau real rhwng 2012-13 a 2013-14		Newid cyffredinol mewn termau real rhwng 2012-13 a 2014-15	
	£000	*£000*	*£000*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*	*£000*	*canran*
DEL REFENIW											
Costau rhedeg a ddirprwywyd	205,613	195,372	195,372	-10,241	-5.0	-10,241	-5.0	-15,006	-7.3	-19,655	-9.6
Costau Rhedeg Canolog	91,429	88,616	88,635	-2,813	-3.1	-2,794	-3.1	-4,974	-5.4	-7,065	-7.7
Gwasanaethau Gwybodaeth a Chymorth	23,016	12,508	12,608	-10,508	-45.7	-10,408	-45.2	-10,813	-47.0	-11,016	-47.9
Rhaglenni Canolog	14,361	26,800	29,177	12,439	86.6	14,816	103.2	11,785	82.1	13,410	93.4
CYFANSWM REFENIW	**334,419**	**323,296**	**325,792**	**-11,123**	**-3.3**	**-8,627**	**-2.6**	**-19,008**	**-5.7**	**-24,325**	**-7.3**
DEL CYFALAF											
Costau Rhedeg Canolog	11,145	9,935	9,935	-1,210	-10.9	-1,210	-10.9	-1,452	-13.0	-1,689	-15.2
Rhaglenni Canolog	17,319	15,378	15,378	-1,941	-11.2	-1,941	-11.2	-2,316	-13.4	-2,682	-15.5
CYFANSWM CYFALAF	**28,464**	**25,313**	**25,313**	**-3,151**	**-11.1**	**-3,151**	**-11.1**	**-3,768**	**-13.2**	**-4,371**	**-15.4**
AME											
Costau Rhedeg Canolog	-1,842	1,634	2,152	3,476	188.7	3,994	216.8	3,436	186.5	3,890	211.2
CYFANSWM AME	**-1,842**	**1,634**	**2,152**	**3,476**	**188.7**	**3,994**	**216.8**	**3,436**	**186.5**	**3,890**	**211.2**
DEL Refeniw	334,419	323,296	325,792	-11,123	-3.3	-8,627	-2.6	-19,008	-5.7	-24,325	-7.3
DEL Cyfalaf	28,464	25,313	25,313	-3,151	-11.1	-3,151	-11.1	-3,768	-13.2	-4,371	-15.4
CYFANSWM DEL	**362,883**	**348,609**	**351,105**	**-14,274**	**-3.9**	**-11,778**	**-3.2**	**-22,777**	**-6.3**	**-28,696**	**-7.9**
Gwariant a Reolir yn Flynyddol	-1,842	1,634	2,152	3,476	188.7	3,994	216.8	3,436	186.5	3,890	211.2
CYFANSWM CSA	**361,041**	**350,243**	**353,257**	**-10,798**	**-3.0**	**-7,784**	**-2.2**	**-19,341**	**-5.4**	**-24,806**	**-6.9**

Ffynhonnell: Cyfrifiadau'r Gwasanaeth Ymchwil o Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 a **dadchwyddwyr CMC** Trysorlys Ei Mawrhydi (fel ym mis Medi 2012)